

درسمادته سنه لکی
۱۰۰ پاره در

شرائط اشترا

ولایاتده سنه لکی ۱۰۰ آلتی آلتی
۸۰ غروش اولوب اوج آلتی
بو قدر قیله دن مقو و ابور، ایله
کوندرلک ایچون سنوی بکری
غروش فضلہ آلتیر .

سحب امتیاز ومدیری
احمد احسان

شرائط اشترا

درسمادته سنه لکی ۱۳۰ ،
التی آلتی ۷۵ ، اوج آلتی
۴۰ غروشدر . پوسته ایله
اوندر یلیرسه ولایات بدلی
اخذ اولنور .

سِرْوَتِیْفُونُون

پنجشنبه کونلری چیقار منافع ملک و دولته خادم مصور عثمانلی غزته سی

N^o : 502

Directeur-propriétaire
Ahmed IHSAN

اوتنجی سنه — یکرمنجی جلد

SERVETIFUNOUN

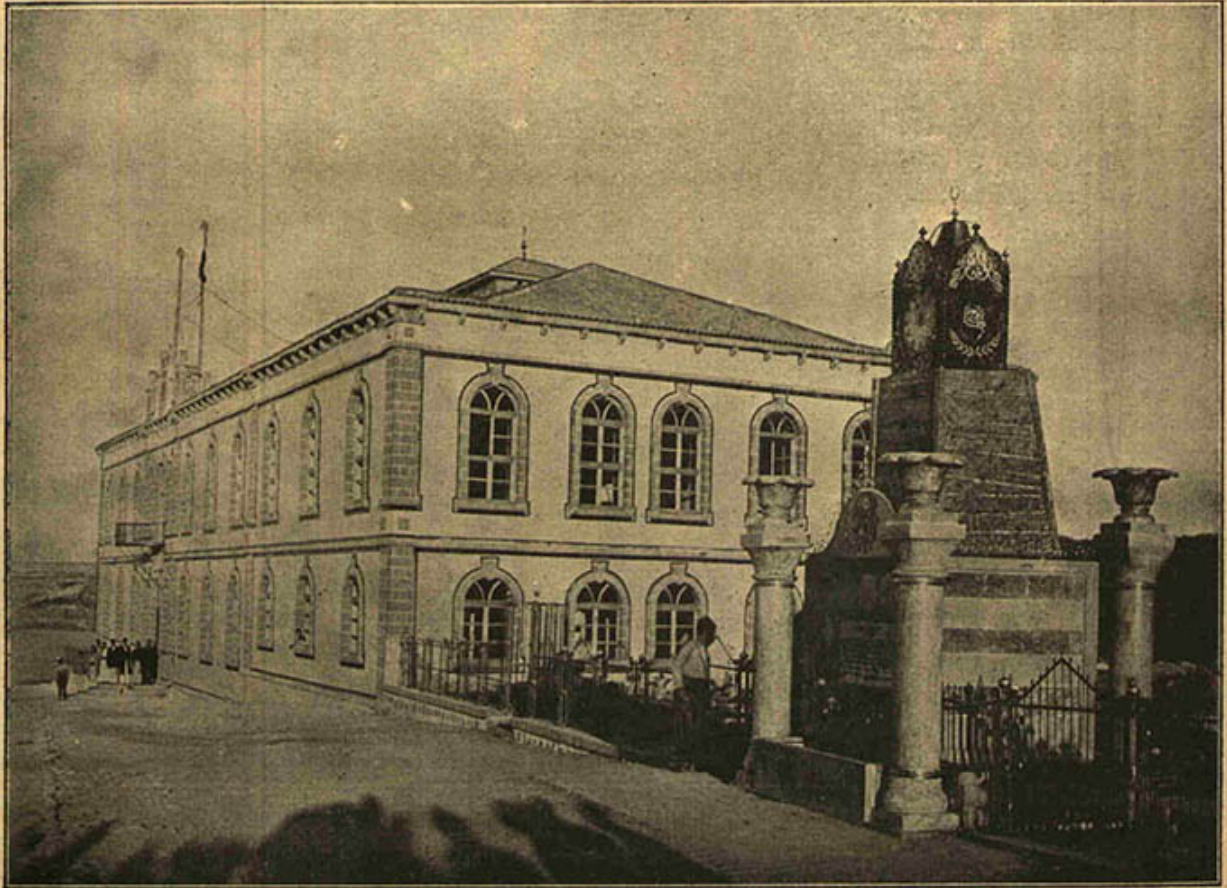
JOURNAL ILLUSTRÉ TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

پنجشنبه — ۱۲ تشرین اول سنه ۱۳۱۶

10me Année

BUREAUX :
78, Grand, rue de la
Sublime Porte

عدد : ۵۰۲

سایه کالات سرمایه حضرت پادشاهیده دیار بکرده مجدداً انشا و کشاد اولنان جمیده صنایع مکتبی

— تعریفی قسم سیاسیورده مندرجدر —

شعر

کنندیم ایچون

جبهه سکوت ليله طایمانش ، برانفعال ،
برلیل بی سحر کبی پوشیده ملال +

برفکر آرزو سرکردم قهر ليله ده ،
برفکر شعر کشیده ، بر فکر غم زده .

وضع ایتمک اوزره بولدیغم اجزای طامتی
طیرناقلارم اینن ایله انقاض صنعتی .

نطمه ، — آه ، اونظم سپوزن ومنهدم ! —
هر فکره سرمدتی بخش ایتمک ایسترم :

تأیید ایچون حیات خیالاتی ایلکرم ،
سعیله آجیق آرتار المر ، المرم ...

اوچ کون یاشاتمق اوزره نشیده مده برغمی
بیگ کره غرق خون ایدرم زخم سینه می .

بی شبهه ادعا ایدهم بن که شاعرم :
برگرداد قابه در شعر خاسرم .

بر اخلاج وزن ایله تصویر اضطراب :
کیم دیر بوکهنه صرعه الفاطه « شعر ناب » ؟

ای شعر بی شوائب صنعت که دائماً
علویت جالکه تمثال اولور سما ،

بر تار رفته طوقونان ناخن نیاز
ایلر سنک نوازش نغغه کله اهتراز +

ساکت دوداقلرک حرکاتنده کیزلیسک +
برنعش ابتلا کبی صوانون بکزیلیسک +

بر معبد مؤبدک ارکان شانیسک :
حسنک بتون زمینی ، بتون آسمانیسک +

سندن براعتلا دیلر اهرام بادیه +
هر نیچه طیرمانیر سکا براعتلا دیه +

پیشکده لبه لبه اولور هپ دماغلر :
عشق آچار جبین تفکرده دماغلر +

امید سرمدتی هپ سنده هرکک :
برفکر وحسی نامتناهی قیلار سنک !

ای شعر بی بیان بشر ، شعر حس و روح ،
ای دمه ددن ، سکوت و نظردن ایدن سنوح ،

ای شعر بی شوائب صنعت که دائماً
علویت مالکه حیران طورور سما ...

جناب شراب الیه

هدیه بیدار

— ۴ —

فکر مده ظلال خاطرانی
ماضی لطیف و پر بهارک ،
قارشیمده خیال خنده کارک
هر کون بکا زهر ایدر حیاتی .

فوقده سما وسیع و مینا ،
پیشمده ده کیز کبود و سیال ،
آفاق ایسه برضیا فقط لال ،
صامت لاکن غریق معنا ...

کوکلرده سحابه لر کیزان ،
أبحارده دماغلر خروشان +
بیلیم نه ایچین بوقلب جوشان
کندیله برابر آشکریزان

کورمکده بوتون مکوناتی .
روحده بر عشق احترازی ...

ای موت مخوف ظلمت آمیز !
أک ایسته مینلری وورورکن
لایقی فرار ایسته بندن ؟
دنیا ایدیور بوقای تعجیز ...

یالکز سنک ، ای سزار مظلم !
آغوشکه بقایناهاک
قلبمده کی نفرت سیاهک
أسرارینه بر فراش تنوم

احضار ایده جک ، سنک او مجهول
قویونکده دوران کتاب أسرار
مکشوف اولاجق ، یاض و نوار ،
بیدار اولاجق بوروح معلول ...

بر کذب ایله عشقم اولدی نابود +
مادام که ، ای حیات مغفل !
بر توده سراپسک مسلسل
آرتق یاشامق دکلی پیسود ؟

ای عمر گذشته مک پرسی !
حسبکله غدا لایردی قلم ،

یالکز سکا منحصردی قیم +
بالجمله مکونات منسی ،

یالکز سنکد بیکانه موجود
کوکلرده سحابه لرله ملهم ،
قیلرده شکوفه لرله همدم ،
پهنای سما اوکنده مهبون .

دریای وسیع اوکنده حیران ،
یوکسک داغلر شواهنده ،
صحرالرک عمق محرقنده
بر فکر ابدله لال ورعشن ،

بعضاً اودامزده ، مست و ناتم ،
رؤیالر ایچنده شوخ و شیدا ،
بعضاده ظلام ایچنده تنها
أسرار لبال ایله مکالم ...

بر ابرخیال ایچنده کویا
کچمکده ایدی حیانتز هپ +
بر خنده محیطمز مذهب ،
معموره قلبینز مصفا ...

آلد آتامالیدک ، ای قادین ! سن
قلبمده کی اعتماد عشق ؟
بیلیم نظرکده یوقمی فرنی
أمینتمک خیانتکدن ؟

هر نغمه عشقکه ایاندم ،
سنکد بکا خنده زار آمال +
مأمول دکلدی صبح اغفال ،
کویا او یویور ایدم ، او یایدم .

سن بر یکی عاشقک دیزنده
بر خنده - حظ ایکن دوشون که
روح اولاجق نزار و باکی
بر حسرت موت ایچنده زنده .

آرتق بیتشیر ، بو اوچ نشیدم
صوک تحفه قلب عشقم اولسون +
اونلر و برده جک ، علیل و محزون ،
هر خنده که بر جواب ماتم ! ..

— ۱ تشرین اول ۱۳۱۶ —

ساهر

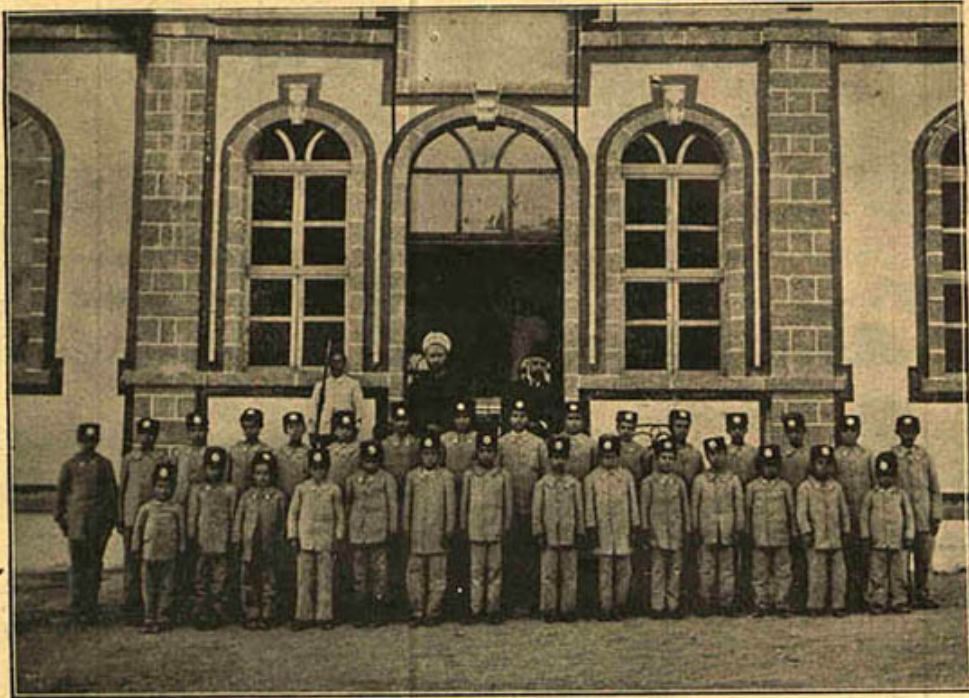
استان بولند

تپه باشی قونسرنده

پهراپالاس اداره سی خاصکوی حریرقدکانی منفعتیه بر قونسر وره جگنی خبلی زماندن بری اعلان ای دیوردی . بو باز صنعت جاذبه سی قدرده مزیات صنعتیه استانبوله تماشاکرانی حیران ایدن مادموازل زمان سولیه ، او «لاژولی باز قوموزه ده» ، «لوچی دوق» ده ، «ژبلت دونار بن» ده ، حاصلی هر بری بر باشقه مهارت صنعتپورانیه محتاج اولان او یونلرده شبانک طبیعی هیجانلریله ، روحنک الک صمیمی غلبانلریله حقیقت حیاتک نه قدر لطیف ، املنواز ، شوخ عالمردن وجود بوله بیله جگنی انظار دفته عرض ایدن شاعر یورکل یقیزغز یارسدن ینه استانبوله کله جک ، لو بر کچه حک اولسون ، ینه نفاس پروران آهک وادیه عرض جمال ایده جک ایدی . پهراپالاس اداره سنک بر طاقم بیچاره حریرقدکانه معاونت ایچین بویه بر تشبده بولونمسی نه قدر شمار انسانیه متناسب ایه تشبندن ارزو اولونان موفقی استحصال ایچین مادموازل سولیه نی ، هنوز خیال لطیفی تپه باشی جوارندن آیرلماش ایکن ، تکرار استانبوله جلب ایتمسی اوقدر حسابیه موافق ایدی : یالکز «سولیه» نامی تأمین موفقیته کافی اوله جتی بیلنر ایلک اعلانی کورور کورمنر خاصکوی مصایینی ایچین مهم بر اعانه طویلانیه بیله جگنی قفسر ایتدیار . مادموازل سولیه صحیحاً آرتیستیدر ؟ بوقدر تهالک صنعتپورانیه مستحقتمیدر ؟ بونی تعیین ایچین شیمیدی به قدر غزته لک سرت یوزلو ، سیاه ستونلرنده بیله انجلا پذیر اولان تمایل مدح و ثنایه نظر ایدیورمک کافی اولمقله برابر بوکنج مغنیه حقنده حاصل ایده بیلدیکم فکرلری سولیه جکم . آرتیست عنوانی بحق احراز ایدنلردن بحث ایتمک جالی بر شعره چرچیوه باقم دیمک اولدیغندن مقنون محاسن اولانلره کوره بو بر بویوک املدر ؛ فقط بن شوصیمی املمه تجبیت ایتمکدن زیاده مملکتمزک بر کوشه سنده خانمانی سونمش بر چوق فقرایه معاونت ایچین ، روایت اولندیغه کوره بر اوافق اجرت بیله آلمقسزین ، مملکتندن آیره لرق تکرار بورایه قدر کلن قادینه حس شکرانمی — کندی غیابنده ، حتی خبردار اولیه جغندن امین اوله لرق — بیان ایتمک ارزوسنده بولونیورم . محرک قلمی عاجز اوله بیلیر ، قصورلری حسن نیتنه باغشلاق ممکندر ؛ فقط انسانلرک یورکی هپ بردر ، حسلری لایقیله تصویر ایده مزلرسه بیله انسانیت ، مرحمت نامنه سوبلدکلری سوزلری هرکس اکلار .

مادموازل سولیه هم پک آبی اقتربس ، هم پک آبی شانوزدر . استانبوله اوپهرت ، اوپهرا قومیق ویرن فرانسز قومپانیلرینک هیچ بری سولیه درجه اقتدارنده بر آرتیست جلب ایده ممش

ایدی . کنجلیک مقاومت سوز هوسایتیه «قارمن» کبی بویوک اوپهرا لردن معدود او یونلرده ببله عرض وجود ایتمک جرأتیاب اولان کوزل مادموازل ویوله .. سندن زیاده چهره سنک ملاحظته کرکه ندرک تصویر ایتدیکی سودا حسایتیه «بوقاس» کبی ، «ماسقوت» کبی او یونلرده احراز شهرت ایدن مادام ساندره پاقار .. حتی براز قیصه بوغاردن جوشان اوله لرق برار شیشماجه وجودنی نظر لردن اخفا ایدن ، «فاووریت» کبی ، «لافی دوره ژیمان» کبی بویوک اثرلرده موفقیتی تأمین ایلین بلورین نغماتی ایله مادام به نانی .. خایر ، بونلرک هیچ بری مادموازل سولیه مرتبه سنده بر آرتیست دکلاردی . بهضایرینه کوره بلکه بوتون بوتون اونودلش اولان بو ناماری نخطر ایدنلر شو سوبامک ایستدیکم نوانصی درحال کوزلرینک اوکنده بولورلر ، سولیه نیک اینه سوبجک بر نقصاتی بولق مشکلدیر . کندیسینی بر اقتربسه لازم اولدیغنی قدر سوبلی ، شیوه لی ، جاذبه لی ، لطیف ؛ وجودی ، اندامی موزون ، نظر زبا ؛ هله قدرت صانمه جمالنه خاصه مالی بر درجه ده بخش ایتمش که شدید ، شوخ ، رقیق ، نازک ، حزین هر نوع حسینی ذره قدر اختیار کلفت ایتمدن الک طبیعی اطوار ایله تصویر ایدر . ایچین ایچین اغلار ، طویه طویه کورلر ، سوه سوه نقل ایدر ، اکلک اکلک اکلدیردر . کورولورکه بوقادین اویادینی به سولرک الک ایچیه نقطه لرینی کورویور ، روحله حس ایدیور ؛ سوکره حسایتی کندیسیده متأثر اوله لرق ، کویا کندینی ضبط ایده مبرک سوبلیور . روللری عادتاً کندی یازمشده سوکره ازرله ماش . موسیقیده کی درجه اقتدارینه کلاجه : بونک کندی نوعه کوره فوق العاده اولدیغنی بر قاچ استاددن او کورندم . شو فوق العاده ایکی نه صورتده تلقی ایده بیلدیکی ده سوبلیم : موسیقی به نیم کبی پک عاجز برانتسانی اولانلر بیله مادموازل سولیه نیک مکمل بر موسیقی شناس اولدیغنی اکلا یوب تسلیم ایدرلر . اوفک بوتون قواعدینه موافق اوله لرق تفتی ایدر : بسته کارک قلمندن نه چیقمشسه اونی سوبلر ، برنغمه نی الک اوافق بر نحوله بیله اوغرا تماز ، غایت صمیمی بر ترجمان صنعتدر . فقط بوتون بومزیتلرک فوقنده بر مزیت اولق اوزره موسیقی شناسک فکرینی اکلا یورق کورور ، قلبی سوه درک بیلیر ، روحنه آجیه آجیه محرم اولور . موسیقی نی پک جدی تحصیل ایتمشدر ، اوفن عالینک نظریاته وجداناً قانع اولمش ، هیچ بر زمان عندی بر زوزکلک یابدینی کورلر . اصوله ، عبارات موسیقییه ، هیئت عمومیه ، بالخاصه بزم اصطلاح موسیقیه مزله «طوریان» شکلنده ترجمه اولونوبیلن «اکسپرسیون» ، اعتنای مخصوصی واردر : الک طبیعی یا خود الک غلبانلی زمانلرده بیله اصولدن دوشمن ؛ جل سدایی نی بلا کلفت بر بردن آیرر ، غایت سهولته تحویل مقام ایدر ؛ هله «بوآن دورغ» دینلن بزم قسیملرک غایت کوچوک بر نونه سی اولان یالکز نغمه لری — لزومندن زیاده اوزاتمدن ، پکده قیصه کسمه دن — اوقدر کوزل اجرا ایدرکه هر تفتی مخصوصی قار شیلایان

دیاریکر صنایع مکتبی شاگردانی

اولدی که طانیماق قابل دکلدی. بن ح. ناظم بکه برابر باغچه نك سوقاق طرفنده ایدم. تیار و طرفنده و بناء علیه مادمو اوزلك دها یاننده بولونان دکر رفیقمز مجیدی بی و یردی. سویلی بر «مرسی» طوی بولدی، ایکی اوج آدیم ایلر بیلدک. هم آلدیغمز پروغرامه باقوب هم اعانه یه اشتراك بروظفه اولمقله برابر يك چوق یا قالاتماق لازم کله چکنه دأر لطیفه لر ترتیب ایده رک باغچه بی کز مکه باشلادق. اعلانلرده فوق العاده شنلکک، پارلاق اویونلر کبی تعبیرلرله موعود اولان ا کله چله دلالت ایده بیله چک حاضر لقلر یوق. آغا چلرک آره لرینه تلر کر یله رک اوزر لرینه فنار لر اصلمش، باغچه نك اوت سننده بریسنده چو حوقلری ا کله دیره چک رسمی فشنلکک، بزدن ایکی اوج قولبه، تیار و نك خلیجه ناظر جه تنده اشیا صامغه، یا خود بالخاصه ترتیب ایدیان باشقو بیلتلر نده جبقه بیله چک اشیا بی توزیع اینمکه مخصوص بریر، بر توتون قولبه سی... ایشته بو قدر. بو نقصانلرک او قدر حکمی یوق: مائسترون اوانک آلتش کیشیدن تشکل ایده چکی و غد اولونان اور کسترو طاقمی — نهایت یکر می بش کیشیدن مرکب اولدیغه حیفا که دلالت عددیه ایله دلالت ایده رک ۱ — اورته ده حوضک اوزرنده ضرور یور. ایشته شیمدی غایت کوزل برمازور قایده باشلادیلر. هر کس نم کبی موزیقه جیلری صایه جق دکل یا؛ آمان نه روخواز آهنگ ۱۰۰ لکن هر کس دیدیکمز نه قدر انسان؟ باغچه ده یوز آلی، ایکی یوز کیشی انجق وار. پک شایان نأسف! شیمدی یه قدر باغچه خنجاخچ طولو اولمالیدی. «دها ایرکن...» دیدک، «بوغاز ایچنه آطه لره کیتمشلردر؛ دوشجه کلر لر.» دیدک، «اویونلر هنوز باشلامادی.» دیدک، حاصلی کندیمزه بر چوق تسلیلر بولدق؛ فقط رغبتک مقدمه سی نهایتی

آلغیش صدالری نك محله. مصروف اولدیغی اعتراف ایتمک براز موسیقی بیلنلر ایچین ضرور یدر. بویله بر نغمه بی اجرا ایدرکن یوزینه دقت ایتم: نوطه سی قارشینده ایتمش کبی بر نقطه یه نصب نگاه ایدیور، کوجا کلر کلنجه یاناقارنده سیگنر لک خفیف تقلصلر ندن حبه چکلر پیدا اولیور، کو کسنده صیقه صیقه حرکتلر باشلایور، رنکی کیندکجه احمرار ایدیور، باشنک اوفاق بر حرکت شوخانه سیله هر مشکله غلبه ایدیکنی کندی کندنه، کندی ا کلا یه بیان ارباب صنعتیه اکلانجه یه قدر خلیجانلر کچیر یور... تأمین موفقیت ایدیکنی دقیقه ده ایسه حقیقی صنعتکارک سرین قانلیغی، اواعتماد نفس جاننده خنده سیله کشایش بولیور یور. شف دور. کستری باقاز کبی کورور، چالغی بی دیکله مز کبی طویار. سی اویه راقومیق، اویه ردت اوینامق ایچین اک مساعد درجه ده فونلی، ملاحظلی، خصوصیه پارلاق و قیور اقدر. امید اولونمیان یوکسک پرده لره چیقار، غایت پست صدا ایله اوزاق کو کر جین یووالرندن کلن هو هولره بکزه یین زمزمه لر دوکر؛ فرانسز موسیقی سنک او اویناق شرفیلرینی، او پران آهنکلرینی ماهر بر فلاوطه جیک پادینی نغمه لر کبی پروسسز برصدای بلوری ایله ترنم ایدر...

ایشته کچن بازار کونی اوج آرقه داش تپه باشی باغچه سنه کیررکن قارشیمزده شو مز یانندن بحث ایتمک ایستدیکم آرتیستی، مادمو اوزل صولیه بی بولدق. لکن بزم تیار وده کوردیکمز صاری صاچلی، قیرمزی یوزلو، فیصه جه بویلو صولیه دکل: سیاه صاچلی، اسمر، اوزون، ضعیف برقادین، ازقالدی کندیسنی بیله میوردم. «پروغرام ساتین آلامز میسکز، اقدیلر؟» سوزلریله آئنده لیرالر، مجیدیه لر طولو تپسی بی اوزانجه مادمو اوزل کندیسنی بزه اویله بر صورتده پره زانته ایتمش

تپه‌باشی قونسرندہ تفتی ایدن مادموازل ژان سولیه

سولنیترکن مادموازل ره ورائساری صیقلاشدیریبوردی ، غالباً کلنلردن بری پروغرمی لبرایه ساتون آتش ایدی . تحصیلدار غیرتی آرتدیریبور ، آرتق کلنلره دها زیاده اوغراشمیه باشلادی ، کیمسه آلدن قورتوله‌میور . یورولوق ، بیقمق ، چکنمک اونک ایچین دکل ...

خاصکویده یانان بیچاره‌لرک نظرلری او آنده شوو باغچه‌یه دوشسه‌یدی بواجنی قادینک لوحه جالنی نه روحانی برهاله سرور احاطه ایدردی ! کوزلرم بومنظره‌یه دیکلوب قالدینی صیره‌ده ایدی که روحک آسا اولدینی برصدا ، برصدای معصوم قلبی تیرتدی : « برشی آلمایمیسکز ، سز ؟ » اوچ چوجوقدن منشکل برهیت تحصیلیه بانمزه گلش ، اوچی بر برینه متصل ایتمش کبی طوریبورلر . اورته برده‌کی غایت سویلی ، کرزل بر فیجغز ، صاچلری اوموز-لرینه آتیلویرمش ، مینی مینی آلرینی بوینده اسلی اولان تپسینک کنارلرینه طیامش ، یاننده‌کیلره ایشنه مداحله‌لرینی چکه‌میورمش کبی سرنجه سرنجه نظرلر فبرلاته‌رق ، محجوبانه برغبرت ، خانفانه برتهالک ایله بکلور . نه کوزل لوحه حیات : فلاکتزده‌یه معاونت ایچین صباوته صلاحیت ویرمش ! بو اویله بر صلاحیت که اک سنکین دل انسانلری منقاد ایدر . مع مافیہ بزم بانمزدن آیرلدقدن سوکره بوجوجوقغزلرک صاندقلری باسنلری ، چوقولاتا یا کتلرینی برچوق کیشیلرک رد ایتدکلرینی کورمکه دلخون اولوق . اورایه

لاقبله تصوبر ایدیوردی . باغچه‌ده قبلرمزده بو اندیشه‌جکه طولاشیرکن تمیز کینمش ، نازک ، تربیله اوج درت مادموازلدن برر کوچک چیچک ده‌متی ساتون آلمق لازم کلدی . ناظم بک دیدی که : « بونلرده فقرايه ایچیه یاره طوبولایه‌بیله‌جکلر ، لکن اک ماهر تحصیلدار قاینک یاننده‌کی . بز نوبتزی صاودق ، هایدی قاینک قارشینسه او طوره‌لمده ایچری‌یه کیرنلر ناسل باقالانه‌جقلر سیر ایدلم . » بز او طوره‌جغمز بری انتخاب ایدرکن مادموازل سولیه قاپیدن هنوز کیرن بر فاملیانک یوانی کسوردی . پروغرام ، ژاپون کاغذینه باصلمش اطرافی رسملی ، چیچکلکی ظریف پروغرام او « او بزه دار ! ، صاتیله‌جق ، دانه‌سی بر لیرایه ، بر مجبیدییه ... نهایت بر چاریکه ... کنن طاقدن ، ادا مار « مرسی نون ! » معناسنه اوله‌رق خفیفجه برر باش قیره‌رق ایلرلدیلر ، موسیو ایچین قورتولمق قابل دکلدی : بر صورت فنا حالده ا کشیدی ، بر تپسیدن طانیلیجه برس طوبولدی ، مادموازل سولیه‌ره ورائسای چاقدی . اودقیقه‌دن اعتباراً قادیغغز بر دقیقه قولتوغنده راحت او طوره‌میور ، قاپیدن کیرنلر سیقلاشدی ، پروغرام صایحیسی بر الیه ا تکنی طوبولامغه انجق وقت بولوبیلرک متصل تپسینی اوزاتبور ، آلمق ایسته‌مینلره برابر برقاج آدیم یوریبور . بو عادی اخسایه حدت ایتممک قابل دکل ، « اغانه‌یرمیه‌جکه‌ک بورایه نکلیرسک؟ کلدک ، ا کلنه‌جکه‌ک ، قره مرحتک یوق ، باری قادیغغه رعایت ایت ! » ناظم بک بویله

یالکز چرکینلیکله متناسب قیافت عجیبه-نی کوستره که گلش اولان نار چیچکی البسه‌لی ایری یاری برامادام بوچوجوق کومه‌سنه سرعت دوران دیله چاربه‌رق زواللیجقلمی ده: ریوردی بیله ! برکنج - بیقاره پاکتلی کتیردی . زئینک هدایسی اولمق لازم کان بورنکی صولمش ، یازیلری بوزولش پاکتلدن برینی وینه آفرین رژی به ! ، دیبهرک آلدق . برقاج مادموازل چیچک ده‌متلیله ، برایکی چوجوق‌دها اوفاق‌تفک شیلرله طولاشیورلردی . برمو-یو بوکولمش پیناقو بیلملری کتیردی . حاصلی اچیجه برشیلر ، اولدقجه تمادی ایدر بر غیرت ؛ لکن مادموازل سویله بر دقیقه ا-کمله‌سنده اوطوره مامقله برابر باغچه‌ده حالا غلبه‌لق یوق: اقشام یافلاشدینی حاله زوار تپه باشنه یازین عادی کونلرده کان خلق قدر انجوق اوله بیلدی . اورکترو متصل : برندن کوزل هوالر چالیور ، فقط نافله ! دیرکن برزورناسی طوبولدی: اورتو او یوننه باشلامشردی . بزده باغچه‌نک اوتل جهته شتابان اولدق . اورتو او یونتی سیر ایتدک . خلقه آرتیست ، بر آدمک تربیه فکر به سی ، قدرت لسانیسی اولماسه بیله سنه‌نکاراق باه بیله جکنه بر دلیل علی کوردک . اورتو او یوننه جیمان بویله او یوخیلمزک برازا کمال ذات ایتدی ، او یونلرک ممکن مرتبه اصلاح اولونه بیلدی-نی نمی ایتلی یز .

— بازاق تیاروده بر او یون اوینایه جقلمدی ، هایدی اورایه کیده لم !

— یوق زهدن بیله جکم ، کیم وریوردی ؟
 — غزته لرله هفته لرجه اعلان اولوندی ، کورمدیکزمی ؟
 — خایر ، خیرم یوق !
 — خاصکوی حریردکانی منفعتنه رفونسر وریلدیور ...
 — یا !
 — مادموازل سویله تکرار استانبوله کلدی ، قسایه پروا نامنده بر آرتیست ده برابر .
 — یا !
 — جیل بک ، ووندرا بک ده چاله جقلم .
 — یا !
 — دها برقاج آرتیست ده بولونه جق غالباً .
 — یا !
 — ناوانک اورکتروسی چاله جق .
 — یا ... کل غارسون بکا بریاطایجان بورکی کتیر !
 بوشکمپرور داتمینک ناسل اولوب ده حائر اولدینی موسیقی شناس صفتیله بر کومچکز بیله محلی ایده مدیکنی ، بورنی باطلیجان بورکنک قوقوسنی یاریم ساعتک مسافه دن الیرکن قولانچی بک وغلنی چینلاتان بر تبشیر موسیقی ناسل اولوب ده دو به مدیغنی بر درو آکلایه مادام ! سوزینه اینانمایه جقم کلدی . پروغرامی کسیدینه اوزاندیغ زمان بوکا آندیغی لاقیدانه نظری کورمه‌م ، بنهله اکلنیور میسکزی؟ سؤالی ایراد ایده حکم . لکن اونظر ، او هر سؤالدن معیندار اولان قول ابکم جراتمی قیردی ؛ صد هزار حیرت !

کیجه ایلمک سندالیلری قایمق هو-بیله هر کسدن اول تیارونک قایدینده بولونیوردق . یالکزجه بز ، ارجز ایجری به کیرمکدن اوتاندق ؛ بر آز انتظار ایتدک . اوچ درت کیشی کلدی ، بونلره قاتلدق . قایدن کیررکن یردن پایمه یووارلاق بر افندی ، منتظم قیافتی ، آجیق باشی ایله قارشیمزه چیقدی ؛ بزنی همان همان کرک-کزدن ایتدک-او یوچره لی ، یا خود ایتالیان ویا آمریقان تلفظ لرندن آریله میان کوتو بر فرانسزجه ایله حایقیرمه باشلادی . هپمز کوله کوله قطاره دیزلدک . هله تیاروده برنجی صبره ده کی قولتو فلرندن اوچی اشغال ایده بیلدک . تیارو پک کوزل تزین ایدلمش ایدی . لوجه لریک اطرافه دفه دال لرندن آصقبر اتمش ، بونلرک آره لر نه ، طاوانده بویوکلی کو چوکلی مانی ، بیاض ، فیرمزی فانوسلر کورونیور . آره دن بر آز کچوب ده بولامبه لریک هپسی بردن بر آنده پارلاسیور برنجی تیارو اطرافه فرانسز یاراقلمی دیکلمش بر حوص نوره دوندی ... هه-هات ! باغچه ده کی تنه‌لق بوراده ده حکم سوروب طور ویور ؛ لکن دهاپک ایرکن . البته کلیرلر . دیرکن پرده آچیلوریدی . ماسترونواو ره ورائسنی یایدقن صوکره اورکترو با تلادی . مشهور اووه تورلردن برینی چالدیلر . یازیق که

- یولده سویله یاقالارسه ؟
- جانم بز آله جغمزی آلدق .
- یکی آما ....
- موسیو ، موسیو پروغرام آلامز میسکزی ؟
- بز آلدق ، مادموازل !
- او یله ایسه تأسف ایدرم .
- تکرار آلیرز ، مادموازل !

بوراده ، قونسره طوغرودن طوغروه عاندیتی اولماقله برابر براوفاق حادثه دن بحث ایتمکدن کندی آله میه جقم : اقشام یمکنی برابر یمک اوزره بریده ارقاداشلرمی بکلیدردم . شهرمزک الک کزیده موسیقی شناسلرندن کچین بر ذات یانمه تصادف ایتدی . طبیعی ایلمک ایشم کندی بیله کیجه اجرا ایدیله جک آه کلردن بحث ایتک اولدی :

- پروغرامی کورمدیکزمی ؟
- هانکی پروغرمی ؟
- یوفاشماکی قونسره پروغرامی ؟
- هانکی قونسره ؟
- تپه باشنده کی قونسره ، آجانم ، بیلمیور میسکزی ؟

سماوی تاثیر یعنی روح مایوسمن اوچان نعمت زہر ناک ایہ تفریرہ اشلاخجہ
 قابم قویہ جقمش کبی رندن اوینادی ، بوتون تیارزودہ بولونانلرک
 خلجارجلبلیری طویار کبی اولدم ا تدریج ساعدلہ کیدوب طوران شعر
 یارملی قوشلرک قانی تو بلر بلہ یازلمش بر منظومہ ہجران ، محرق بر این حیات ؛
 موسیقی ایسہ صوتک لفظہ غالبیت طبعیہ سنی - مدلول شعری نامتناہی
 اعلا ایدہ رک - کر - ستر ، دہ پورر بر فریاد ، بر فریاد بلند آہنک ا
 پانونک صوتک نوطہ سی ایشیدیلرکن عموم بلا اختیار آلری چی بریمغہ
 بانلادی ؛ بوابکی صنعت کزیدہ بی نفسندہ جمع ایدن استادی مدید
 آقیشلرہ بوغدیلر . او ایضای تشکر ایچون چالیشدجہ آقیشلر
 تزیایدیدیوردی . صدقہ کبی ویریلن تحسیدلر دن بویہ صمیمی ،
 جدی تقدیرلرک نہ بویوک فرقی وارد ا صنعت حقیقہ قارشیندہ
 ہیجانہ کلجہ جک قلب تصور اولونہ ماز ، مکرکہ اوقابی طائیان
 وجود ہیکل اولہ . . . موسیو پر یوا ایکنجی شرفیسہ باشلارکن
 سالونده نفس بلہ طویولہ بہ جق قدر سکونت حکمرا ایدی . ینہ
 باشلادی ، نہ کوزل سویلور ا ایشتہ بر صنعتکارکہ مہبط قلوب
 انسان اولان عشق ، ہجران اوچوروملرندن یووارلانورکن شعرك
 نازک نہالانہ آصلیبوز ، طورمغیہ ، موسیقینک ایچہ بولونلرینہ
 کیریبور ، یوکلمکہ چالیشبور . . . چالیشبور . . . نہایت اُرکک
 یورکندن قویان برآہ مہیب ، قہرمان جانندن اوچان بر فریاد بلند
 اولیویریوردی . . .

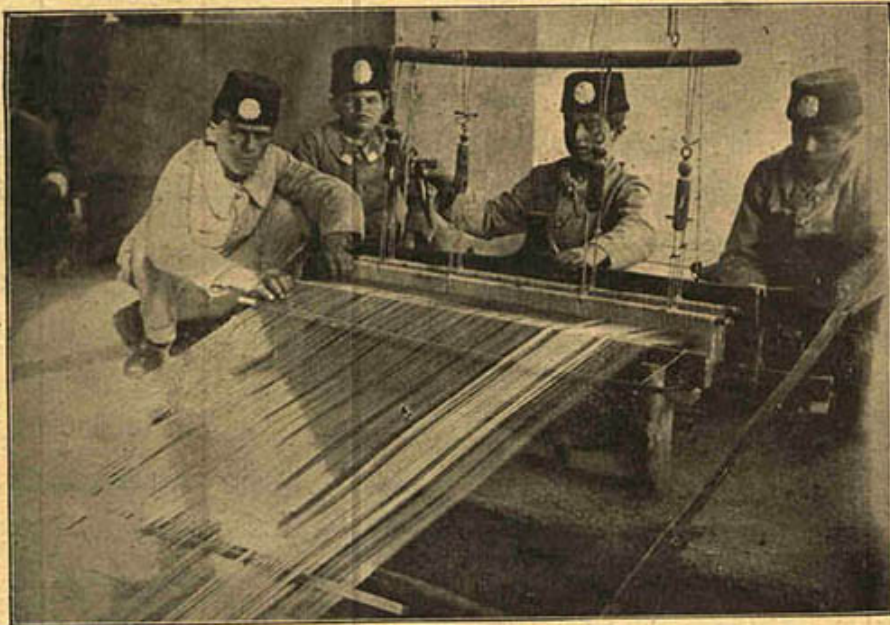
ووندر ا وجمیل بکلرک ینہ غایت کورل برقونسرلرندن سوکرہ
 موسیو پر یوا تکرار کلدی ، بر قاج شرقی دہا - سویلدی . بلند
 شعری ، بلند صدامی ایلہ حاضرونی مستغرق حسسات ایدوب
 بر اقدی . سخنہ دن چکلیرکن مدید وشدید آقیشلر آہ - سندنہ
 سیاسنی تعقیب ایدن خیاط انظار بویوک آرتیستہ آنکرتیق جربانی
 کبی تاثیر ایدہ جک ، اونی طوتہ جق ، متصل متصل او محزن فریادک
 اعماق روحہ کبرمک ایشدجک صانیوردم ، بو قدر خاتی ناصل
 بر اقوبدہ چکلدیکی ا کلابہ بوردم . هرکس کبی آلر می باز چہ لار -
 جہنہ اوریوردم .

قونسر مادہ وازل صولہ نک ایکنجی دفعہ اولہرق سویلدیکی
 شان و نلرلہ حتام بولدی . « شاریتہ » عنوانی شرقی بی ، اومناستہ کی
 اصابتی کندی لطافتلہ تزیید ایدہ رک سویلدکن سوکرہ بر قاج
 شرقی دہا اوفودی . تکرار ایشدیریلن « یولابہ » شرفیسبلہ
 « لہ نووازت » نہ قدر نحف ، لطیف ایسہ اک صوتک اوقودینی
 « لہ درنیر اثرنت » دہ اوقدر حزن ایدی . بونلرک ہپسنی ناصل
 بر مہارت و صنعتلہ ، نہ قدر طبیعلیکلہ سویلدیکی تعریف ایدہ م .
 یوقاریدہ تعریف ایتمک ایستدیکم « آرتیست » ی ا کلابانلر مادہ وازل
 صولیہ بی کورمہ مشارسہ تصور ایدرلر ؛ موسیقینک ، صنعتک بوقیزہ
 ناصل مقتون اولہ جغنی تغدیر ایدرلر ؛ شرفلرینی اوجواہر زامرہ بی
 کوزلرینک اوکنہ کتیرلر . تیارو آقیش صالرندن بقیلہ جق -
 ایدی . مادہ وازل صولیہ بوتون بوموفقاتی تحمل ایلہ استانبولہ

پارچہ پک چاقق بیتدی . بوسفر اورکستروودہ بولونانلر بایچدہ کیلر دن
 ہر حالہ زیادہ ایدی ، بلکہدہ آلتش کیشی واردی . بک اوغلی خاتی
 موسیقی سور ، بو قدر مکمل بر اورکسترو ایسہ ہر زمان طویلا -
 نیلہ ماز ؛ حال بویلہ ایکن بیچن بر قاج - منتخب پارچہ دہا جانلادی عجبا ؛
 پەرپالاس ادارہ سی بورلرینی دوشونملی ، ہلہ اورکسترو دن سوکرہ
 خلقت باشتہ بلا ایتدیکی اویونی ہیچ پروگرامہ داخل ایتہ مایدی ؛
 آتورلر دن مرکب بر ہیٹ « چیچرون دوناپولی » اسندہ کی پیہمی
 اویناہ جقلر مش . امان دنیادہ بوندن صوغوق ، بوندن ثقیل اویون
 تصور اولونہ ماز . نہ سری وارنہ بی ؛ باشلادیلر ، اربلی اوقانی بر طاقم
 آدمار سارینک وار قوتیلہ اوچ چایک ساعت باغیردیلر . نہ برشی
 آکلامق قابل اولدی ، نہ بر نعمہ دیکلہ مک ! باشلر مز قارغانلرہ دوندی .
 بوتون قدرت صنکارانہ لیلہ باغیران بواغدیلر بلکہ آری آری بر
 آرتیستدر ، فقط ہپسنی بر آرہ یہ کلجہ دہشتلی بر نعمہ قاصرغہ سی
 اویورلر . بر ساعت قدر سورن بواویونک همان ہر طرفی ہیٹک
 مجموعیت کاملہ ایلہ بلند آواز سویلدیکی مسروق ایتالیان پارچہ لر دن
 مرکب اولدینی سویلسہ م شوسطرلری اوقورکن بیلہ باشکرا و غولدار ،
 کوزلرکز قارادر . ہلہ بونلر حضارک زور اکی بر قاج آقیشی آرہ سندنہ
 چکلدیلر . شیمدی تیارو خیلی طولمش ایدی . ووندر ایکنہ جمیل بک
 سخنہ بیچدیلر . مملکتہ مزل مدار افتخاری اولان بو آرتیستلر ایچین
 بن نہدیہ بیلیم ؟ مشکلی یسند اولانر « لابونم » دن چالدفلری
 پارچہ بی پک - سانیٹانال بولمقلہ برابر پکدہ قولای کوردرلرہ بوندن
 سوکرہ مثلا باغانینک یاخود سارازاتینک بر پارچہ سی ووندر ایکنہ بیچین
 اجرا ایتدیرلمدیکنی سوال ایدہ بیلیرل .

بو کورل تیریبونک صوتک آقورلری ذہنلرہ برائیری لطافتلہ
 طولاشیرکن پردہ آچلدی ، « سیللوغ ارمز » فائوسنک شہرتیکر
 آفاق اولان عکر شرفیسی ترجمہ باشلادی . بونک فرانسیزجہ سی
 دنیانک ہر طرفدہ ایشیدلمش ایکن روموجیہ ترجمہ سی دیکلہ مک انسانہ
 پک فساکلیور ؛ ہر نہ ایسہ شرقی ینہ فاسویلمندی . پەرپالاس
 ادارہ سنک ، ولوروجہ اولسون ، آتورلرہ بر شرقی سویلندیرمیسی
 صلاحیتی دائرہ سندنہ اولہ بیلیرسہ دہ اراکجہ کی جانجراش ایتالیان
 پیہنی ویردیرمیسی بوتون بوتون صلاحیتی خارچندہ ایدی ؛ اعانہ جمی
 ایچین بیلہ خلق تمجیز ایدلر . ذاتا ادارہ ایشی تمام ا بیلہ میدی قاپینک
 اوکنہ فرانسیزجہ بیلیمز ؛ بیت مأموری قویہ جغنہ تیاروودہ موزیقہ -
 چیلرہ پوسنلرینی وقنیلہ یتشدیرہ جک برغازسون بونندیردی .
 بویلہ قصورلری تعداد ایتمک لازم کلسہ . . .

فقط ایشتہ ینہ پردہ آچلدی ، بوقونسرک روحی اولان موسیو
 فساہ پر یوا کورندی . استانبولہ برنجی دفعہ کان بو آرتیست عجبا و حقیقہ یہ
 قدر خاتق ، نہ سردن حاصل ایتدیکی رودنی ازالہ ایدہ جک قدر
 مہارت کورستہ بیلہ حکمیدی ؟ نفسنہ کمال اطعثنانی رفتارندہ کی
 وقارصمت ، اکاھندہ کی اچلائی مہارتلہ عیان اولان بوشاعر نعمہ کار
 پانونک باشتہ کچوب . ہ اک درین جز حہ عشقی آلمش قلبندن قویان شعر

ديار بكر صنايع مکتبته خاليچليق صنف

أرککرينه نه احتياجات ماديه نهده احتياجات قليه جهندن عدم-
ارتباطي حسييله ازدواج صرف بر معامله تجاربه ، بر مناسبت نقديه
کهي تلقى ايدلديکندن وجدان ايچون بوتون حقايقيله بر « طاشق » ي
بولونمق قطعياً وجدان عذابي توليد ايده جک برشي دکلدی ؛
« قوجهم بنی سوميور ، قوجهمک مترهسي وار ؛ بنم اوله جک
حالم يوق يا ، البته کنجلکمدن استفاده ايده جکم ! » دستنوري
تکميل حرکاتی نظرنده محق ومعدور کورمک ايچون کافی اولمش
ايدی ...

بر عاشق !.. بوسوزی فرانسزجه تکرار ايتدکجه کندی کندينه
سويجنندن ، محظوظيتندن کولر ؛ بونک بوقدر قولای ، بوقدر
ساده بر صورتده حصول بولهجفتی تصور ايدهمديکي ايچون حقيقتنه
اينانماق ايستر ؛ بوقه ننگ حياتنده بر دیکشکلک ، بر غرابت ،
بر غير طبيعيلک حاصل ايتدیکنه تعجب ايدر ، وطن ايدر ايدی که
او آقسام قوجهسييله قارشی قارشی به کلنجه نظر نده بر مال
شبهه ، بر افاده اغبرار کوره جک ؛ يا خود اوه کبرر کيرمز عظيم
بر مجادله ، نا قابل تعبير بر منازعه ايله حساب عائلهسي تارمار
اوله جق . حالبوکه هرشي هر زمانکنندن دهه ساده ، دهه طبيعي
جريان ايتمش ؛ حتی بويوک آطهده قمارده مهم بر مبلغ غائب ايتمش
اولان زوجنک ، کندی موافقتی انضمام ايتمکسزين ، ایرادلرندن
پاره تدارک ايدهرک صوکره بوقباحتی اورتمک ايچون هر وقتندن
پک جوق زياده ماشااتکارانه ، متبصصانه معامله ايتمسي ، هله ؛
« وجدان ، سنده هيچ کندیکه باقيورسک ؛ براز گز ، اکان ،
ايکی کوزم ... » ديهه تشجيعاتده بولونماسی وجدانک قورقورليني
برقات دهه بوشه چيقارمش ؛ اوقدرکه قوجهسنک قولندن طوتوب
صيقه رق يوزينه ؛ « فقط بنم بر عاشقم وار ، بر عاشقم ... ايشيد-
بيورميسک ؟ » ديهه چيقيرمق ايسته مش ايدی . برکوز ، ایرادلرينک

صوک نظره سنی آتيورمش کهي غير آغير ، عادتاً آيرمق ايسته ميهرک
صحنه دن چکيليرکن اوپری صنعتنه بنده عموم قدر عرض حيرتدن
کندی آله مادام ، بنده ساعتلرجه آلر می چيريدم ؛ فقط نه يالان
سويليم ؛ قلبنده حالا موسبو پروانک غلغله اصواتی عکس انداز
اولوب طور بيوردي . کيدوب کنديسيله کوروشمک ايستيوردم .
ايرتهسي کون ساعت اون برده به رايالاسده همان سواقعه چيغمق اوزره
ايکن باقالادم . وقتی پک طار اولمقله برابر قونوشه بيلدک استانبولزه
حيران اولمش . هله کورديکي حسن قولدن فوق العاده منتدار .
بورايه بردها کله بيلمک امله در . باصديرمق اوزره فوطوغرافتی
وشعرليني ايسته دم ، پک زياده ممنونيت کوستردی ؛ لکن رسمي
يوق ايتمش ، يالکز بر قاچ شعريني ويردي . مقتدر اولسه ايدم
بونلرک بريني اولسون نظماً ترجمه چايشيردم . حالبوکه بو آتئين
شعرلری نترأيله ترجمه دن قورقيورم . ذاتاً بسته کارک روحنی حس
ايتک نغمه لرینی دويمه دن قابل اوله ماز ؛ دويدقدن صوکرده قلبدن
چيقارمق ممکن دکلدر ؛ حالا اومهيب ، او وقور صدا ، او آهنگ
بلند طبيعت روحده ملين نديز اوليور !

— ۲ تشرين اول ، ۱۳۱۶ —

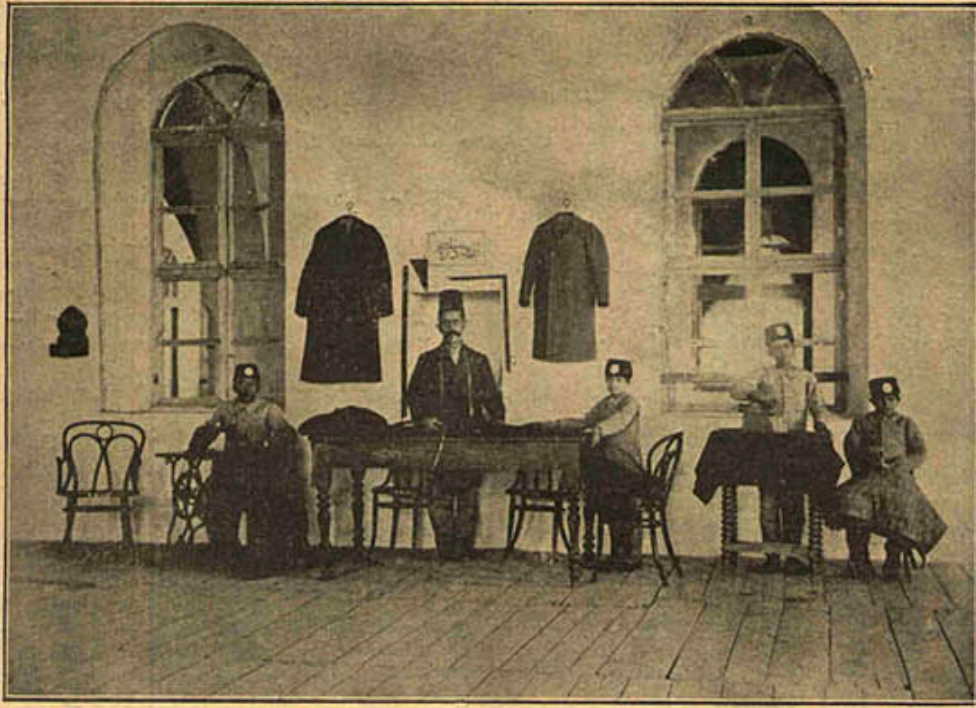
ع . نادر

بر صفحه قلب

— مابعد وختام —

بوملاقات وجدان ايچون برهيجان دوره سنک مبدئي اولدی .
ايچنده باشاديني عالمده ، مفرط وسعيلی بر آلايش تمدن پرستانه نتیجه سي
اوله رق ، قادينلرله آرککلر آره سنده تساوی موقع اداسی وقادينلرک

دیار بکر صنایع مکتبندہ تریبک صنفی

— چیسین عزیزم ، دیمش ایدی ، شیمدی چیسین ... سز
نیچون مراقلانیورسکز ... گل لال ..

وہان ، ایشام ، سفریہ او طوریلورکن ، بک افندی بی قوجاغندہ
بویوتمش ، او عائلیہ فرق سنہ دبری خدمت ایشام ، کنجکئی ،
آمالی ، خولالری ، سعادت حیاتی ہب اورادہ محو واقنا ایشام
دادی قالفہ بوخچہ سنی طوبلامغہ وقت بولہ مادن قاپو بولداشلرندن
رینک اویسہ سوق ایدلمش ایدی ...

بو حادثہ یالینک ایچندہ کوچوک خانم افدینک معاملات قلیبہ سندن
شہہ ایدنلرک ہیچ برندہ طاقت اخبار براقامش ، یالکز میس موددہ
بر طاقم تدابیرہ توسل لازم کلہ جکی فکری اویاندرمش ایدی .
شکب حقندہ آریچہ برخط حرکت تعیین ایدیلوردی .
وجدان معاشقہ سنک بوجہ تارندہ تکمیل انتظار ایتدیکی ہب جانلری
بولغہ باشلادی . شکب کورمش اولدینی لطفلردن ، ذاتاً بوکوزل
بولطیف قادین حقندہ حس ایتدیکی محبت واحترامدن دولایی
ہر امرینہ وقف جان ایدیلوردی ؛ فقط میس مودک القسا آئی ایلہ
وجدان شکیبہ قارشیدہ متیقظانہ حرکت ایتک ، اونی قوللانمق
لازم کلہ جکنہ قانع اولمش ایدی . آره سیرہ امضاسز مکتوبلر اختراع
ایدلر ؛ بونلری سانکہ زوجہ خطاباً یازلمش ، اونک طرفندن
نیچہ سرزنشلرلہ وجدانہ ارانہ ایدلمش اولمق اوزرہ شکیبہ کوسترلر ؛
ہامان کتوم اولکیز ، کیمسہ ایلہ اختلاط ایتیکیز ، بزم طرفلردہ ہیچ
کوزو کیمیکز ؛ کبی تنہلرلہ زواللی بی کوشکدن طیشاری چیقمامغہ
مجبور ایدلرلردی . دیگر طرفندن دادی قالفہ نک تصنیعات وافشا آتندن
مصون قالمق ایچون فی الحقیقہ بک افندی بہ غایت صریح مکتوبلرلہ
شکیک نردہ انتظار ایدہ جکی بیلدرلر ؛ واوکون غایت ہیجانلی

تحصیل اولوندینی برتقیب کونی زوجی یورغون برادا ایلہ وجدانک
اوکہ بریفین بافتنوط آتدینی صیردہ اہمیتسزجہ ہر مقدارینی
بعض بورجلر مزہ ویردم ، تمام دکلدر . دیدکن صوکرہ ہا
اونوتیوردم ، سنی بریسیلہ قور ایدیور ، دیورلر ... نیچون
کندیکہ سوز کتیر پیورسک ، کوزم ؟ دیمش ، وجدان کندیسنگدہ
تعجب ایتدیکی براعتدال دملہ قاشلرینی چاتہرق مقابلہ ایشمدی :
— شیمدی دہ بومی چیقدی ، قوزوم ؟

وپردت برقولوغہ او طوروب آباغنی یرہ اورہرق : ہ بونی
سزہ دادی قتلہ دی ، دکلی ؟ دیبہ صورمشدی .

اوبری نتیجہ سز مجادلہلر قارشیسندہ حس ایتدیکی خشیت
درون ایلہ سوزینی کسہرک : ہ جانم ، ذاتاً اہمیت ویردی کہ ...
سزہ اعظام ایشہ کزہ ... بن لطیفہ ایتدم ... دیمک ایشہ مشہدہ
وجدان : ہ اویلہ ایسہ بوساعتدن تیزی یوق ، اودن چیقہ جق ،
افندم ؛ دیبہ اصرار ایشام ؛ تووالت ماصہ سنک اوزرندہ کی اوافق
تفکی بربرینہ قاریشیدیرمق صورتیلہ دوزلندیکی صیردہ عصبی
عصبی سولینمکہ باشلامشدی : — ہم سزک قہرکزی جکملی ،
ہم دادیلر کزک ، باجیلر کزک تریبہ سزلکیلہ اوضراشمالی ... واللہ
آرتق چوق اولیورسکز ، افندم !

وحدتک اوکئی آلمق ایچون زوجنک کوسہ تریبکی ملایمت
توسط کارانہ قارشیسندہ برقات دہا آوازہ اشتکاشی یوکسلہرک :
ہ ہم آرککلرہ مستحقدر ، افندم ؛ سزی عالمہ مسخرہ ایتلی ،
اووقت خوشلانیرسکز ... سزہ قارشنی ناموسلی اولمق قباحتر ؛
دیبہ چیقشمغہ باشلانیچہ بومقدمہ نک کندی سلسلہ تفصیراتی تعدادہ
بروسیلہ اولہ جغنی بیلن بک افندی درحال عرض اقیاد ایدہرک :

کوزو کدکن سوکره بکک تعلقاتدن برینه کیمک صورتیله شهلمی ازاله یه موفق اولورلردی . حتی بز کون زوجه ک غایت نشه ملی اولماسندن بالاستفاده : « خبرکز واری ، افندم ؟ بن شیمدی آراتق شکیب بکمدیر ، شفیق بکمدیر ، ندر ، اونک کوشکده کیدیبورشم ؟ نه تحف دکلی افندم ؟ دیمش و بک افندی یه سرزنشبار ایدرک علاوه ایتشدی : — سز بویله بایه جق اولورسه کز بنده یارامازلقلر باه جقم ، افندم ، خبرکز اولسون !

بویله ارج درت آی کچدی . شکیب حیاتی هفته ده ایکی اوج کره آقتساماره قدر اوینی مینی لانه محبتده سرمست سودا پرستش قالمق ، آره صیره استانبولده اثبات وجود ایتک ، پرستیده قلبک غیابنده اونکله امرار ایدیلن ساعات سعادتی خاطر دن کچیرمک صورتیله کدران اولیوردی . بر آره اق وجدانده مقاومتسوز بر آرزوی نوازش اویاندی . شکیب ایچون ، شکیب کورمک ، اونک آتشین بوسه لر یله رعشه دار غرام اوله بیلیمک ایچون هر درلو احتیاطلری زیر و زبر ایدرک تدبیر سز لکلر ده بولونیور ، مثلا مهتاب کچه لر ی کنندی صندالیله چیقدینی حالده صندال دکیشدیرک بر ساعت ایچون شکیب یله وقت کچیرمک ایچون لانه محبتلریته کیمک جرأته قدر ایلر یله دیک اولیوردی . وقت معینده شکیب قوللری آره سندن ، پیناب سودا ، آیرلدینی زمانلر بوتون کچه انصافا ناپذیر بر آرزو ایله تتر ؛ شکیدن بر تشویق ، بر استعداد جرأت کورسه هر شیئی فدا ایدرک ، بوتون حیات عائله نی آیاقلرینک البته آله رق عشقنه دوغرو قاندا لایمق قوتی کندیسنده کوررایدی . افراد عائله سی چوق ، عاشقلرینک یولنده فدا کار لقلر ایتش ، ثروتی بیتیرمش ، خسرانلره هجرانلره ندامتلره اوغرامش قادینلر حسابسز اولدیغندن وجدان عشق یولنده ، عاشقی اوغورنده اسرافانده ، نقد ا فدا کار لقلر ده بولونمق ایست ؛ شکیب بو خصوصده کی بیکانه لکلرینه ، بو بختده کورستردیکی تعصب و تحسسه پک زیاده حد تلنیردی . کندیسنی داغما یوکسک کورمک ، داغما غالب و آمر اولق ایستر و بو آخجق پاره سیله حاصل اولایلیر ظن ایدردی . افراسندن بر آرک تکمیل ثروتی بر فاحشه یولنده صرف ایتدیکی حالده عائله افرادینک ناسل ترک ایتسین ، جانم ؟ بو قدر پاره سنی یدردی ! « دینه کندیسنه حق ویرمه لر ی وجدانه عاشق و معشوق عالمرنده پاره سز مناسب اوله ماز ، فکرینی بخش ایتشدی ... بونلر ذهنندن سریع السیران بر بلوط مهملکیله کچدیکی حالده شکیبه قارش ی صمیمیت و خالصیتده ناعسوس بر کولک بر اقیوردی . شیمدی مناسبات قلبیه لر ینی پک یکنسیق ، پک محدود بولمغه باشلامشدی . بش آلتی آی دوام ایدن آتشین بر دوره سودانک فردای غرامی باشلا یور کبی ایدی . لاکه سالوننده قولنو غنه کچوب استقبال عشقنی دوشوندیکی زمانلر اُسکیدن قلبنی اویاتان ، هیجاتی موجب اولان شیلره بو کون لاقیدانه نظر ایتکده اولدیغنی کور یوردی ... میس مودله صنداله یینمک ، اورادن

...

آره دن اوج سنه مرور ایتش ایدی . وجدان خانم افندی

critique et d'histoire (۱۸۶۵) . ايله انكليز ادبياتسك
معاصرینه عايد جلد متممینی ده اكل ايتدكن صوكره ترفوانین تاريخیه
واون دو قوزنجی عصرده فرانسه جمعیتنه ، دینه عايد بازه جنی
كتابلرك پلاننی حاضر لادی . نهایت ، ۱۸۵۱ تاریخندبری بلافاصله
دوشونوب چالیشدینی «L'Intelligence» اثر معظمك آمانه
قرار ویره رك ۱۸۶۸ و ۱۸۶۹ سنه لرینی كاملاً بوكا حصر
ایتدی . اثر ۱۸۷۰ كاون نایسندنه نشر اولوندی . بو ، افكار
وانظریاتك فونی ، یكلیکی ، تركیب وانشاسك مناتی ، اسلوبك
كوزلا كبه تنك اك بو رك و مهم اثریدر . مؤخرأ وجوده كلن بوتون
آثار ومساعی پسیقولوژییه بو اثر معظمك جزیه كذاری اولدی
كی كشیفات اخیره فیهده كتابك هر قسمی تأیید وانصديق ایتشدر .
بوسنین مساعینك اشائی حریانده تنك صفحه حیاتی برتبدل
عظیم ده كوستردی . ۸ جزیران ۱۸۶۸ ده مقتدر بر معمارك
قیزی اولان مادموازل ده نونل ايله ازدواج ایتشدی . مادام تن
نوازشاریله ، اهتمامیله ، تدابیر حسنیه بو بوك فیلسوفه اثرینك
اك تعب آورقمنی ایفالیجون قوای لازمه نی ، سعادت كامله نی احضار
وتأمین ایتككه موفق اولیوردی . تن آرق حیاتی حال صحت و طرز
اشغالك ایجاباتنه كوره ترتیب ایدرك موند عالمردن تمامأ فراغتله
یالكر ادبای منتخبه ، علما و صنعتكارلردن مركب بر مجلسك دائرة
صمیمیتده یاشایه رق ، یازك اوزون وصیجاق آبلرینی دانسه كركلک
قربنده اشترای ایتدیكي دلنشین صیفیهده كچیره رك بر استراحت تامه
ایچنده چالیشمغه باشلامشدی . بوسعادت عائله اوكا فرانسه ایچون
حاضر لانتقمده اولان ایام بحران ایچنده بالخاصه الزم ایدی .
«L'Intelligence» اثریله پسیقولوژییه دائر نظریاتی تثبیت ایتدكن
صوكره غیر مجرد و جانلی شیلره ، نظرنده فلسفه و تاریخك اساسی
بولونان ترصدات اخلاقیه ، تبعات اجتماعیه عودت ایتكی دوشو .
نیوردی . كرك انكلترده بولوندینی زمان (۱۸۵۸) ، كرك ایتالیا
و فرانسه داخلنده وقوع بولان سیاحتاری اثناسنده بر جوق نوظلر
تدارك ایتشدی . شیمدی پروسیانك سائقه فیض والجالیه آلمانیه
حاصل اولان تحول جدیدی دوشوردن دوشوره یه كوروب آكلامق
ایسته یوردی . ۲۸ جزیران ۱۸۷۰ ده اورایه عزیمت ایتدی ؛
فرائقورت ، ایمار ، لایسبغ ودره سد جهترینی هنوز زیارت
ایتشدی كه فرانسه - پروسیا محاربه سنك اعلانی دوام سیاحتنه
مانع اولدی .

المانیایه دائر تصور ایتدیكي كتاب قومه قالمش دیمكدی .
شیمدی باشقه بر اثرك ترتیب ونحریری لازم كلیوردی . كندیسی
۱۸۷۰-۱۸۷۱ قیثنی نوره كچیردیکندن اوراده کی عدم انتظامی ،
فناصی ، افكار عمومیته ضعیفی يك یاقیندن كورمشدی . صوكره
اوقسفورده قونفرانس ویرككه دعوت ایدیلرك پارسك قومون
قاریشقیقلماری اثناسنده انكلتره كیتمشدی . بوملكتده عنفات
تاریخیه كوستربلن حرمتنه ، افكار تشبیهیه ، انتظام واطراده ،

بیروتدن عودت ایدلی هنوز اون بش كون اولمش ، یته عینی لاکه
سالونده كوشده کی بیاض لاکه بازی ماصه سنك كناننده بو بوك
بریله نك خولیا انكیز سایه سی آلتده دیشارینك آره سنده قلمنی
چو پروب آره رك دوشونیوردی . كوچوك بروقه تردددن سوكره
قلمی حقه به بانیردی ؛ یازیسنی جزئی تحریف ایدرك بر مشق یازان
چو جوق كبی آغیر آغیر كله بكمه شو سطرلری یازدی :

« عزیزم ؛ دون یته كله مدم ، عفو ایدیکز ؛ فقط فوق العاده
تضیق آلتدیم . مع مافیه چهارشنبه كونی بی ساعت آلتیدن اون
بره قدر بکقوز چارنده بکله بكر ؛ بودفه عشقمك صدای دعوتنه
هم حال اطاعت ایده جكم ، امین اولكر ! »

شكیب یوم معینده ساعتلرجه بکقوز چارنده آتش انتظارله
یاندی طوردی . وجدان استانیولدن مفارقندن بری ایلک دفعه
اوله رق طوغرو سوبله یه رك عشقك صدای دعوتنه اطاعت
ایدیور ، لاکه سالونده میس مودله برابر یول چانطه لرینه نقود
ومجوه راتی رلشدیریور ایدی ...

— بیرگون : ۲۹ ایلل ۱۳۱۶ —

صفرنی ضیا

حیات وكتاوبر

۱۶

نزه و آتاری

— ۵۰۰ نجی نسخه دن مابعد —

۲۹ نیسان ۱۸۱۴ تاریخی ايله موسیو هاویه یازدینی بر مکتوبده
شو سطرلر محرردر : « بن تاریخ وعلوم اخلاقیه ده کی دعاوی
نظریه نك هندسه ده اولانله مشابهنی اصلا ادعا ایتدم . تاریخ
هندسه یه بکزر بر فن دكلدر ، اونك فیزیولوژی و علم حیواناته
مقارنی واردر . جانلی بر جسدك اعضا ووظائفی آره سنده كبره غیر
قابل مقایسه ناسل روابط ثابت واره حیات اجتماعیه و اخلاقیه نی
تركیب ایدن وقایعك هیات مجموععلری بینده ده عددآ تقدیر اولونه میان
مناسبات قطعیه موجوددر . مسأله دین ، اخلاق ، برعصرك یا خود
بر قومك حالت اجتماعیه کی اخلاقی مجموععلر بینده مقایسه
ایدیله ، بن مناسبات ثابتك تأسیس ایدیله بیلوب ایدیله میه چکنده در .
بن بوروابط قطعیه ، بو مناسبات عمومییه . و تنسکیو ايله برابر
« قوانین ، نامنی وریوروم ؛ علم حیوانات ونبیاتانده ده ویریلن اسم
بودر . فکرك دوشورولغندن ، موافق و مستعدالره دوشرسه كوزل
میولر ویه چکندن امین . او ، و تنسکیودن بری یوللرده سورو .
كله نوب طور یوردی : بن اونی طویلا یوب یردن قالدیردم ، ایشته
بو قدر . »

« نجارب جدیده تنقیدیه و تاریخیه = Nouveaux essais de

دیاربکر صنایع مکتبده قوندره جیلق صنفی

قوت و عظمته حیران قالدی . دیگر طرفدن مملکتی دوچار تزلزل ایدن محاربه و آونی تعقیب ایدن شرائط . مصالحه عمق روحنه قدر تأثیر ایشمشدی ؛ بوفلا کتک آثار مششومهنسی اوزر لرندن دفع و رفع ایچون بوتون فرانسزلرک چالیشمالری لزومنی حسس ایدیوردی . ۹ تشرین اول ۱۸۷۰ ده « المانیاده افکار عمومی » و « شرائط صالحیه » حقدنه غایت کوزل بر مقاله نشر ایتدی . ینه اوصیره ده محبانندن موسیو بوتمی طرفندن کشاد ایدیلن علوم سیاسییه مکتبئی فرانسهنک شان و مکتبته خادم بر واسطه کبی کوردیکندن تأسس ایده بیلمه سی ایچون فوق العاده غیرت ایدیوردی . فرانسه تحولات جدیدیه سیاسییه سنه ، قوانین تاریخیه ، فرانسه جمعیه متعلق تصور ایتدیکی بلانلر آرتق یگی بر شکل آلفه باشلامشدی ؛ شیمیدی ۱۷۸۹ و ۱۸۰۴ تحولاتی تبعله فرانسهنک سبب ضعیفی ، اضطراب اجتماعیسنی ، پوتیقچه اولان قرارسزلفنی بازمق ایسته یوردی . ادبیات و صنعته تطبیق ایلهدیکی قواعدی بودفمه بویوک بردوره تاریخیه تطبیق ایده جکدی ؛ فقط بوتشبتنده عینی فکری ، عینی خط حرکتی تعقیب ایده مزدی ؛ بونده فی تماماً بی طرفانه اوله میه جقدی . بواری وطنداشارینک ، جو جوقلرینک ، مملکتک استقبالی تفکرله مضطرب اولان ، اونک اسباب ضعیفی کوستره رک فائده بخش اولمی دوشون بر فرانسز صفتیه یازماسی لازمدی . او آرتق بوتون اعتدال دمیله ، یالکز تجسس ، مراق نتیجه سی اوله رق تدقیقات طبیعه ده بولونان بر ناتورالیست دکل ، بلکه بر خسته نک فراش ؛ اضطرابی یاننده او طوره رق علائم مرضی تدقیق و تعقیب ایدن ، طبیعت مرضی تشخیص ایله مضطرب اولان ، اونی تداوی ایتمهک ، شفا یاب ایتمهک چالیشان بر طبیب ایدی ؛ چاره تداویک موجود اولدیغه قانع دگسه ده فلک اونی کشف ایده جکندن قطعاً امین بر طبیب . ۲۴ مارت ۱۸۷۸ تاریخیه هاویه یازیور ؛ « کتابم ، اگر اونی اکل ایده جک قدر قوت و صحته مالکسه م ، بر استشاره طبیه اوله جقدر . بواری الک . وشکافانه ، الک واسع تدقیقاتدن سوکره صرف وجدانه تبعیتله یازدم ؛ یازمده اول

بنده فرانسزلرک اکثریتی کبی دوشونمکه میل ایدیوردم ، فقط و تائفک تبئی بونک نه قدر عظیم بر خطا اولدیغنه بی اقع ایتدی . « منابع » اثر معظنی اوقورکن بونک ناصل بر فکره تبعیتله ، ناصل بر طبیعت و ناصل بر مقصدله یازدیغنی نخطر ایتمه یسدر ؛ اونی حقانیتله تلقی و تقدیر ایده یلمک ایچون بوازمدر . تن بوتون طیبیلر کبی خسته لک و خامتی اعظام و اطرایه مائل ، فقط بوکا مقابل خسته نک مزاج و هوساتنه تملق ایتمهک غیر مقتدردی . بر کره کندیسسی بین العوام بحری اشتهار حسنه تماماً بیگانه اولدیغنی کبی هیچ بر فرقه سیاسییه یه ده منسوب دکلدی . کتابی یازارکن فرانسه و فندن باشقه بر شی دوشونم یوردی . وظیفه سنه اویله بر وجدان و قناعت کامله ، اویله بر قوت و اصرارله باشلادی که نه ضعف صحتی ، نه اطرافک خطا آلود تقدیراتی ، هیچ بر شی کندیسسی چیزمش اولدیغنی خط حرکتدن منع ایده مزدی . سوک بهاردنبری بوتون تفکراتی ، بوتون زمانی بو اثر ضبط ایشمشدی . بر جوق آل یازیلرینی تدقیق و مطالعه ایتک ، بی نهایت نوظلر آلتق کبی مساعی عظیمه اعدادیه بی بالذات ایضا ایدیور ؛ بوندن باشقه حقوق ، اداره ، مالیه فلرنده بر متخصص قدر صاحب و قوف اولغه چالیشیوردی . ۱۸۸۴ ده تماماً بومساعیسنه حصر نفس ایچون صنایع نفیسه مکتبده کی تدریساتدن فراغت ایتدی . نه فائده که بوتایفرسا اشتغالات ذهنیه بیچاره بی ۱۸۹۲ خیزراننده بردها فلقمامق اوزره یاناغه دوشوردی ؛ واک کزیده محصولسی و عرفانی اولان بواری اکل ایده مده دن ۱۸۹۳ مارتک بشنده وفات ایتدی . اثرک تمامی ایچون ۱۸۶۶ ده عناصر اساسیه سی طویلادیغنی فرانسه جمعیت و عائله سی ایله اون دو قوزنجی عصرک ترقیات و افکار فیه سی کوسترمک لازم کلوردی . بوسوک کتاب اثرک نتیجه طبیعه سی تشکیل ایده جک و اعتقادات فلسفیه سنک بر ترجمانی اوله جقدی . تن بونده فرانسهنک نقایص و خطیاتی تعمیر و استکمال ایله اطاده حیات ایده بیلمه سی ایچون تعقیبی لازم کلن طرق سلاقی اراشه ایتک ایسته مشدی . بونی بتیردکن سوکره ده اسکیدنبری تصور

التقاط مدیچن زیادہ حقیقی بولمہ خواہشکر اولدیغدن برسمتده، برنده، برمسلكه استاد اولانلرك محاوراتی هر شینك فوقنده كورر، معلومات خصوصیه لرندن مستفید اولق ایچون اولنری يك كوزل استجواب ایتمکی بیلیردی. موندنلرك هواتی محاوراته، یاخود یاریم عالملرك سارلاتانلقلرینه برناجر ایله او طوروب تجارت اوزرینه بحث ایتمه یی مرجع طوتاردی.

— مابعدی وار —

احمد شعبه

ثروت فنونك « نسخه ممتازة » سی

اولادشهاد و محرومین غزاة اسلامیه منفعته اوله رق نشر اولنان اشبو نسخه كزیده نك بقیه موجودی بهر عددی اون غروش فیاتله مطبعه مزنده صائله مقدمه. طشره ایچون پوسته اجر تیله برابر ۱۲، تهمدلی اولور ایسه ۱۳ غروشدر. تهمدسز اولان كتابك پوسته ضیاعندن طولانی اداره مسئول اولماز. نسخه ممتازة نك مندرجانی بروجه آتیدر:

اصحاب آثار :

آثار :

- افاده مخصوصه و عرض شكران
- بنگله اسحق « منظوم »
- عسکرلك — عثمانلیق
- هدیه سال « منظوم »
- برونان جنرالنك تفكرات و تخیلاتی
- قرمزی مر قوبلر « منظوم »
- برشهر سیاسی
- وصیت « منظوم »
- یكی ادبیات جدیده
- فیرطنه « منظوم »
- عثمان
- قره خطاب « منظوم »
- نقیه خاله
- الحان شتا « منظوم »
- شعر حقنده
- آله دن عودتده « منظوم »
- سعی و اقتصاد
- عثمانلیقده عسکرلك
- مقری کوبی و متورملر
- بو وادامورده « منظوم »
- شفقت
- عایشه جك « منظوم »
- عثمانلیرده محبت وطنیه
- بقظان لیله « منظوم »
- میلونادن نچرکن
- اردوی هایونده برشاعر « منظوم »
- دکزده
- بروسه معصوم « منظوم »
- طوبال
- ابدی برکیجه « منظوم »
- اینام شهیدیه
- حسنك غزاسی « منظوم »
- تاریخچه مسلك
- مهرالنسا
- رجائی زاده م . اکرم
- عبدالحق حامد
- سامی پاشا زاده سزایی
- رجائی زاده م . اکرم
- مفغری
- ع . نادر
- منمنلی زاده طاهر
- ح . ناظم
- عشاقی زاده خالد ضیا
- اسماعیل سفا
- احمد حکمت
- جناب شهاب الدین
- ح . ناظم
- سلیمان نسیم
- مجلس معارف اعضاسندن حکمت
- یاوران حضرت شهریاریدن علی رضا
- دوقنور بافره لی یاقو
- حسین سعاد
- ح . ناظم
- سیرت
- نژاد اکرم
- جناب شهاب الدین
- رشدی نجات
- عبدالحق حامد
- محمد رؤف
- ح . ناظم
- حسین جاهد
- ح . ناظم
- جناب شهاب الدین
- توفیق فکرت
- احمد احسان

کرده سی اولان « Traité de lavolonté » بی یازه جقدی. شواملنه عدم مظفرتی نه قدر اسفله ناتی ایدلسه لایقدر؛ چونکه « L'Intelligence » نظریه سنك برتمع طبیعیسی ایدی. تنك آناری نامم قالمقده برابر وحدتی و بو یوکلکی نقطه سندنینه برنجی درجه دده در « L'Intelligence » بو آنارک روحی، مفتاحی حکمنده در. بوتون مؤلفات سارمسی بونك شرح و ایضاحی کیدر. ۱۸۴۸ دن ۱۸۵۳ ه قدر اصول و مسلك فلسفینسی بالذات تعیین و تثبیت ایدر؛ ۱۸۵۳ دن ۱۸۵۸ تاریخنه قدرده بو اصول و نظریاتك حالات خصوصیه ده، یعنی « لافوتن »، « تیت - لیو » و « نجارب » ده تدقیقاتیله مشغول اولور؛ نهایت اولنری دهاواسع و عمومی وقایعه، ادبیات و صنایعه تطبیقه اوغراشیر. تن کبی طریق مساعیسنك تابدایتده تعیین ایتدیکی خط حرکندن ذره قدر انحراف ایتمه لرك افکار و نظریاتنه هر خصوصه صادق قالان محرر يك آزرلری تکامل ایدن بر فکرک قطع ایتدیکی مراحل کوی کوی بر خریلمدن باقیه برشی دکدر.

ب

تنك مقدم، ساده، جدی و آغیر حیاتی طبیعت فطریه سیله مکمل امتزاج ایتمشدی. بو کاسب قناعت ایچون کندیسيله کسب معارفه ایتمک کفایت ایلردی؛ چونکه انظار عالمه مستور اولان حیاتی مجانته قارشى تماماً کشاره ایدی. تنده اک زیاده نظر دقتی جلب ایدن شی تواضعدر. وسطک براز فوقنده بر بوی، خطوط مرکبسی غیر منتظم و رنگسز برسیما، کوزل برجه، قصه کسلمش بر صقال ایله دائمی صورته کوزلکله مستور کوزلری، علی الخصوص کنجلیکده يك ضعیف وجودی دقتسز بر نظره هیچ برشی افشا ایتمزدی؛ فقط یاقیندن کورولور، قونوشولور، باخصوص دائرة صمیمینه کیریلیرسه یوزینك، باشنك صورت تشککنده کی قوت و منانته، گاه متفکر و گاه نافذ بر نظره استجواب ایدر کبی باقان کوزلرینه، بوتون بنیه سنك حلاوت و جاذبه سنه قاپله رق حیرته قالماق غیر قابلدی. اعلانه، کورولتی به شابهتی اولان شیلردن فوق العاده متفردی؛ مبارزات سیاسی به کیرشمه یی، مثلا بر جمعوت اولمائی اصلا آرزو ایتمشدر. غزته بخار لرینك بوش بوغاز لقلرندن، موند مالنك انظار نچسندن ده طبیعتی استکراه ایدردی. بو حاللر کندیسنده بر اثر وحشت عد ایدله مز: چونکه او هر کسه سیاناً حسن قبول کویستر و معاونت فکریه سی، صابح و وصایاسی هیچ کیمسه دن دریغ ایتمزدی. هر درلو ساخته اطوار و اوضاعدن، کبر و عظمتدن بری ایدی؛ اک حقیر مختاطبار نی ده کندیسيله مساوی طوتار و اولنره دوستانه معامله لر ایدرک استجلاب قلوبه چالیشیردی.

بوموه به جعلی برزاکت، بایمه بر لطفکارلق اثری اولمایوب دوزورودن دوزغویه طبیعتنك جدیددن ایلری کلپوردی. او طبعاً حسنه، لیاقه، حقیقته قارشى يك زیاده متحسس و مجلوب ایدی.

ایرانی

عمری :
محمد رؤف

— درت یوز سکان ایکنجی لسخدن بری مابعد —

آرتق اولکی کبی قونوشه جق قدر امنیت حاصل ایتشلردی ؛ برنایه ده بر نظر جقله ، بر سوز معناسز قاله جقلن دوداغک بر خطیله هر شینک بر نهله که اوله جغنی ، بر دالغه کبی موج و متلون بر امنیت ، بر امنیت که کوچ استحصال ایدلمش اولدیغندن زیاده اونلری مست ایتدیکیچون تعزیز ایدیورلردی .

و کوزلرک دوداقلرک سویله مکدن ، اکلایتمقدن او قدر تیره دکاری قلبدن طاشوب کلن شیرلی تقریر ایچون مو یقی کندیلرینه یاردیم ایدیور ، صانکه روحلری ایچون بر وسیله تلاق اولیوردی . موسیقی منابته او په رالرک حکایه لرینه کچلیدی اولوردی ؛ اوزمان اُسکی زمانلرک روایات عاشقانه سی ، فاوست ، وهرتەر ، مانون له سقو ، صافو ، رومه توتولیه ت ، اوتلو ، آیداک کبی مؤبد مناقب عاشقانه سی آکلادیلردی ؛ بونلرک احوال روحیه سی خلاصه ایدلمک ایچون کندی قلبندن معاونلریله ، سویلیله مین احتیاجات روحیه یی اونلره اضافه ایدره ک ویریلن تفصیلاتله ساعتلر کچیریلردی . سعادت بونلرک آره سنده ثریایی مدهش عذابلرله کور بیوردی ؛ اوزمان کندی نه قدر مدافه ایتک ایسترسه ایستسین نصل بر اوچورورومده اولدیغنی ، ثریایه قارشلی بوموقع نصل اعتراف ایدیله من ، کشفندن قورقورور ، فنا ، چرکین بر موقع اولدیغنی رد وانکار ایدمه یه رک مذذب ، پریشان قالیردی . فقط شیمیدی او حیاتی زبروز بر ایدن اندیشه لر دن ، اوزون ملالردن او قدر اوزاق ، حیسانک جاذبه سنه او قدر اسیر ، او قدر بلا اختیار منقادیدی که بوتأثرات دوام ایدمه یوردی .

ایلك هفته دن صوکره کز مه لر تکرار باشلامشیدی ؛ آرتق صوکره بهارک حزین تهاجی آره سنده ایلك آیلرک فیض جوشا . جوشی ایله شیمیدی عقامتی مقایسه ایدره ک کزیورلردی . ثریا بوسنه قیشین بوراده قالمق آرزوسنی کوستریور ، هب بونی تصویب ایدیورلردی ؛ هله سعادت آرتق اورایه ، اونلرک یانسه کینه مکدن تیره یوردی . ثریا اکلایوردی ؛ اوزمان بتون بو قیرلرک ، چایرلرک ، یارلرک صاحبی بالکز کندیلری اوله جقلردی ؛ کونلرجه کز دکلری حالد یابانجی کیمسه یه راست کلیه جکلردی ؛ بودبدبه . لردن ، آراه لردن ، ساخته کوروتیلردن آزاده ، کندی کندیلرینه قالمق ذوقندن مستفید اوله جقلردی . هوارلرک اوزون یاغورلرله ایصلاندینی زمان مجبوراً قایانیرلر سده کونشک ایلك

تیمملری اونلره بر بهار کبی اوله جقدی ؛ ایصلاق اوتلرک کبی بیتن چملرک آره سنده آباقلری صیرصیقلام طولاشه جقلردی .

ثریا بونلری آکلایرکن بردن « یا قار ! » دیوردی . قار یاغارکن کز مک قدر کیفلی بر شی اولور یسیدی ؛ وقاری اکلایوردی ، قار دومانلرله صاورولهرق ، پوصلرله صولانهرق بوغاز ایچنی خیر یالارکن اونلرک کوچوک باجاسندن اینجه بردومان فیرطنیه میدان او قور کبی یوکسه جکلدی ؛ اونلر صبرغو قلدده کزه رک آلری ، یوزلری طوکمش ، عودت ایتدکلری زمان ، اوطه لری ، ایلدی ، کندیلرینی قبوله مهیا ، مسافر نوازلقده سمیح طاورانه جقدی .

نجیب بونلری کنیدی . سینه سر سمله تن بر ضربه کبی دیکله یوردی . اوزمان کندی ... اوزره ده بولونه جقدی ؛ برکون کلوب بو حیاتی براقق ، هر شینی براقق مجبوری بردن نظرنده تعین ایدنجیه سعادتسز قالیرسه نه اوله جغنی او قدر آجی براوک . و لک ایچنده حس ایتدی که مضمحل اولدی . باشنی چوروب رنگلی قانیلا ائوالری ایچنده تمیز و کوزل کوردیکی ثریایه باقرق زهرلی بر حسدله « و بآدم اونک صاحبی ، اولنجه یه قدر برابر قاله جق ، اونلکه قاله جق ... دینه اولدی . آه نه اولوردی ، سعاده ابتدا اوراست کلش اولسه ییدی ... زیرا آرتق اولکی کبی اوزمان کنیدی ده ثریا کبی اوله جغنی دوشونم یوردی ؛ اون سونک اوزره دوغمش اولدیغنه ، آرتق بو بو یوک برهوس دکل ، بر سر خلقت ، یر معمای موجودیت نتیجه سی اولدیغنه اینانیوردی . آرتق بو یوک عشق اوکنده دماغیت سقالتلری ، بدینلک نله قلمی مسکننه سکوت ایتشدی ؛ و بواعترافسز ، امنیتسز عشق ایله ، ساده بو قدر یله ، کیمسه نک مسعود اولدینی قدر مسعود اولدیغنه اینانیوردی .

صوکره بتون بونلری بوگون یارین ، نهایت ایشته بر آی صوکره براقوب کینمک ، سعادتدن آریلوب اونسز قالمق ، اولسز یا شامق لازم کل یوردی ، هم نصل بر حیات ایچون ، یاربم .. شیمیدی کندیسنه اوبقیدینی ، ایگره ندیکی حیات دکل ، اک غبطه آور حیاتلر بیله آرتق بر اشکنجه کبی کل یوردی ؛ سعادتسز قالمق اون او قدر قورقوتیوردی ، او قدر اونسز حیات تصور ایدمه یوردی . مع هذا بو ضروری ایدی ، بتون قواعد اجتماعیه و اخلاقیه بونی آمردی . بونک خلافتنه کینمک بر طاقم ترتیبات بشریه یی رخنه دار ایتدن قابل اوله مازدی ؛ حتی کچ بیله قالمشیدی ، انسانلر شیمیدی کندیسنه « خائن » دیمکه صلاحیتدار ایدیلر . فقط آه اونک سعادتک یاننده بتون بونلر نه مسکین شیرلری ا هم کندیسندن ده ، نه ایسته یورلردی ؛ او قلبک ابرامتنه تحمل ایدوب طبیعت و خلقتک ، هر حالد او قواعدک بیک کوره فوفنده اولان قوتلرک ربط ایتدیکی روحنی بو قدر ضبط و اداره ایدرکن حیاتی آزمک ، بو بو یوک عشقی تخریب ایتک ایچون نه حقلری واردی ؛ اورونک اعماق

— قاجلم ، قاجلم ا دیدیلر ، و یاغمورک مجوسی ایچسده ،
رابط یوللرده کی نفحة تراب ایله مشحون طراوتلر آره سننده ،
سعاده برلکده قاجق ادکا بر حمله اشراح ویردی .

۱۲

اوکلدهن سوکره ، سعاد ، پیانوده ، محبک سبحانین استانبولدن
• سزه یکی ایکی اثر ، دیبه کنیردیکی ما-سقانی نك « اریس » ی
ایله بوچچینی نك « توسقا » سنی ده شیفره ایتمکله مشغولدی . او ایکی
ساعتدر بونلرک مشکلاقی ایچندن جیقمق ایچون اوغراشیرکن ثریا
برقاج کیچدر نجیبله برابر جیقدقلری لوفر جیدکک ویردیکی مراق
ایله زوققلری تمیزلیوردی . نجیب ، ادوار رودک یکی جیقتان
• یولک اورته سننده ، روماننک صحیفه لری آره سننده کومولش ،
اون بش دقیقه در عینی صحیفه ده قالدیغنی اونومش ، دالمشدی .
ثریا آره صبره یاپدیغنی کبی ، ینه بردن سکوتی بوزهرق « دادک
زرده سعاده ؟ دیبه صوردی .

سعاده ، ایچیه کورمک ایچون کبی ا سکیلوب نوطیه صوقولهرق
جواب ویردی : — بیلیم ، آشاعیده اولمالی .. بن پیانوده ایکن
او بوراده طورمازکه ...
ثریا میرلدهنرق « سانکه نیمه یتیم وار آ ، بوکیدیشله ... ،
دیبه ا کلدی .

بوتوسقانک اوچچی پرده سننده توسقا ایله قاوار ددوسسینک
دوشوسمی ایدی ، اوراده ایلك حمله رده نوظلر بعضاً روشلرینده
اقصایهرق ، بعضاً اولچولورنده بوزیلهرق جیقبوب برشیته بکزه مزکن
تکرار ایده ایده آهنگ مشواری بولیهور ، آرق همان لازم کلدیکی
کبی چالغنه باشلا یوردی . کوچوک موسیقی جملهری تکرار ایده ایده
نجییک ذهننده یر ایتش اولدیغندن ، سعاده ، بوسفر هپینی بردن
جداً چالقی ایچون باشدن باشلا دیغنی زمان نجیب او یانهرق غیر اختیاری
ساده جه بر « اوخ » ایتدی .

سعاده ، باشینی چو یروب باندن ناقهرق : — نه کورل دکلی ؟
دیددی .

ثریا ، زوققلرک اوزرنده مشغول ، باشنی قالدیروب : — حیرت ا
بونصل اولبور ، شاشبورم ؟ دیددی ، بونک نه-نی اوقدر کوزل
بولیورسکز الله عنه کره ؟

صوکره ، اولمرک سکوتی اوزرینه ، حالا مشغول ، کوله رک
دیددی که : — بکانا کبی کلیور ، بلیور میدسکز ؟

نجیب ده کزله ک سوزینی کسدی : — سندن اول بن سوبلیهیم ...
هپ موسیقی سومیلره کان نی .. دیبورسک که بزده اکلایوروز ،
فقط مخصوص باپسوروز . بر مقتونیت کوسترمکی ، اکلایور
کورونه کبی ، بیلیم ، بونک کبی برشی دکلی ؟ هر حاله سهیجی
دکاز ...

— اوو ، سن بر دنبه پک مبالغه ایتدک ؛ بن ساده جه ظن

لبالنده متهور تهاجرله قودوران بر قیرطنه کبی احتراصات وهوساتی
بویله کتم ایتدکنن صوکره ، دها نه ایسته بورلردی ؟

مع هذا بتون بو عصیانلر سعاده ک حسیاته اشترا کندن شهبه
زمانی کانجه ، بردن سونه رک تذلل ایدیوردی . او وقت موقعی
اودرجه حرارت وقطعیتله کوریهوردی که بوقدر زماندر نصل
مسعود اولدیغنه شاشیوردی . بردوستک قارینی سوبیوردی ،
کندینه سینه عالیه-نی بر قاردره آچار کبی مخالصلته آچمش آلنون
قبلی بردوستک قارینی ؛ وقادین بونی اکلالمشدی ، زیرا هیج
برقادین بویله بر پرستش نه قدر کتم ایدیلسه ایدیلسین ، حس ایتمک
نمکن اوله مازدی ؛ کوزلرک اعماقده کی ، دوداقلرده کی آتش آرزویه
هیج برقادین روحی بی حس قاله مازدی . دیمک بلیوردی ، فقط
قبول ایدیورمیدی ؟ بونی تمیین ایتمک قابل دکلدی ؛ هر حاله بارد
دکله ده ساده نزا کنلی دنیله جک بر معامله ایله اداره سی آنده
اولبان حیاته تحمل ایدیوردی . و ، سفیل ، کندیمی بونی
بر سعاده ، حتی بعضاً بر عشق کوریهوردی ، اولیله می ؟ صوکره
یارین ، اوت یارین بونی ببله بر اقق لازم کله حکدی ؟ بونی ببله بر اقق ،
بو کوزلرک افق صافندن دور ، بو جانتک هوای لطیفندن اوزاق ،
بالکز ، بدبخت ، اوت بالکز و بدبخت یانه ایچقدی ، آه ...
صوکره ده ، بوکا سعاده دیوردی ، اولیله می ؟

بردن حیاتی اوزون بر چول کوردی ، یاشامقدن عظیم بر
یوغونلوق حس ایتدی ، و « عجبا وقت کلدیمی » دیبه دوشوندی ؛
زیرا ، او کندینی مطلقاً استخاره محکوم کوردی . کندنده بوقدر
آتش وارکن ، بوقدر اسیر محاسن ، بوقدر مشتاق و منجذب ،
بوقدر احتراص ایله برابر هر کس کبی سالم بر حیات ایچنده بر کون
اولبورمک اوکاپک مستبعد کلیردی . « آه ، تیفودن نیچون اولدم ؟ »
دیبه دوشونیوردی .

فقط سعاده ک برسی اوکا بو کرمی کونلک سعاده کی اختطار
ایتدی ، هیج بر بشرک نائل اولدیغنی ظن ایتدیکی بوسعاده کی ؛
واو کونلرک خاطره سنه بوقدر کفرانی حق سزاق عد ایتدی .
« مادام که اولمک وار ، نه وقت اولسه قولای ... دیدی . اونک
ایچون اولمک روحی عظیم بر نفحة سعاده املا ایدیوردی ؛ اونک
تمیزلیکی ، ناموسی ، علویتی ایچون ، بونلره حرمت و پرستش
ایده رک اولمکه بر بویوکک ، بانه لرینه نصیب اولبان بر اقبال
کوریهوردی .

ثریا بردن « آل یته یاغمور » دیدی ؛ افقلری صاف و براق
اولان سمانک فوقنده بر سیار بلوط مجهول بر سمته دوشرو
قوشیوردی ؛ بونده بر دومان رنگی واردی . بر آغاچدن میوه
دوشر کبی باطیردایهرق قطره لر سقوط ایتدکجه یوللرک بر یکن
طو بر اقلری دلیک دشیک اولهرق خفیف بر توز قالدیوردی . بردن
جیقمش اولان روز کار یاغمور طراوتیه محمول طو بر اقلرک قوقوسی
کنیریهوردی .

وآئندہ کی نوطہ بی پیانوٹک اوکنہ قویہرق — سانتالوجیا ...

بارقارولا ... دیدی .

سعاد ، مضطرب ، منأذی ، پیانوٹک اوکنہ دونوب ، آرتق
آلورر رجا-یلہ باقان کوزلریلہ : — آی ، آرتق کزہلم .... بوکون
کزہمکہ کینمیورمی یز؟ دیدی .

صوکرہ قیشک کلدیکندن بحث ایندی ، رکرہ او آرتق بوتون
بوتون کلنجه اوده قاپانوب قالہ جقلرندن شکایت ایدیوردی :
— بوسنہ غالباً قیش ایرکن کلہ جک ، باقسہ کزآ هواہ ... دیدی .
ثریانک مشغول اولوب سس جیقارمدیغنی کورنجه نجیہ باقدی ؛
اوباشیلہ ثریانی کوسترہ رک اوکا حوالہ ایندی ؛ اوزمان سعاد تکرار
صوردی ، ثریا ایشنی بیتریور کبی داورانہرق د بش دقیقه دہا ؛
حاضر م . دیدی .

ہوا آجیقمی قاپالیمی ، بر حکم ویریلہ میہ جک بر حالہ ایدی ؛
صباحلین ہوا روم ایلی باشلامشدی ، صوکرہ لدوسہ دوندی .
بعضاً یاغور یاغہ جق ظنی ویرن برلوشلق چوکیور ، صوکرہ بیاض
بلوطارک ارہ سنندہ بوپوک مائی پارچہ لر چو غالیور ، بلوطلری برتیلوب
طاغیلور ہرہ رک کونشک آرہدہ پارلادیغنی اولیوردی . قارشیدہ قیردہ
بلوطارک کولکک لری قافلہ لرلہ سیر ایدیورلر ، برمدت آشاغی
اوچوشدقندن صوکرہ ، ہر آن دیکشن جریانلرہ تبعاً شیمدی تکرار
یوقاری جیقورلردی . اویلہ آنلر اولیوردی کہ اوزون یاغورلی
قیش کونلری عقلہ کلپوردی ؛ فقط اونلر جیقعمق ایستہ دکاری
زمان بلوطارک بر عفف مظلم ایلہ بوپوکدرہ اوستہ بوپوک کومہ لریلہ
بیغلمش ، کونشک ، شیمدی صیجاق بر حزمۂ شعاع ایلہ اطرافی
ایصیتمش اولدیغنی کوردیلر . اطراف روز کارسز ، حرکتسز ، سببسز
قالمشدی . دکز بر قسمی بلوطارلہ صولمش ، ایلریسی کونشیلہ
یانمش ، را کد ، دیکلہ نیور ، اناطولی جہتتہ دوضو حس اولونماز
تدرجلرلہ مائیلشہ رک نہایت بوتون ساحل اک اوقاق خطوط واشکالہ
قدر بر قطعیت ارتساملہ عکس ایدیوردی . ہیج بر فسخہ یوقدی ؛
سادہ بر ایلیق دکز ہواسی بیتاب موج ، آغیر ، سوروکلہ نیوردی .
ساندالہ بینمک ایستہ یورلر ، یاغوردن قورقورلردی . ثریا
بوپوکدرہ اوستہ کی بلوطلری کوسترہ رک بونلرک نصل مرحمتسز
برطوفان اولہ بیلہ جکنی سویلیوردی ؛ فقط شیمدی بلوطارک یاواش
یاواش آرقہ سنہ قاپوب اونلرک ظلالیلہ کولکک لئن کونش سونہ رک
طبیعتہ اویلہ بر سکوت ملولانہ ، بلوطارک مشمس دالغہ لرینک
دکزہ عکس ایدن قورشونی انمکالرنندہ اویلہ سانکہ مشتاق انجلا
برقساوت مغمومانہ واردی کہ د بوہادن قالق کلز . دیدیلر .

(مابعدی وار)

احمد احسان

ایدیورکہ بونی اوقدر کوزل اولدیغنی ایچون دکل ، سومک ایجاب
ایتدیگی ایچون ، مشهور اولدیغنی ایچون سویورسک ...
نجیب یسنہ کولدی : — یسنہ بنم سویلیدیکم کبی ... فقط آہ
برکرہ حس ایتنسک ، ثریا ...

سعاد ، ثریانک موسیقی حقندہ کی لاقیدلکنی بلدیکن متحصل
برمألوفیتلہ دیکلہ میہ رک دوام ایدیور ، پارچہ نک آرتق بوتون
رونق وروحی ویرمکہ چالیشیوردی . نجیب ، مقنون ، دیکلہ یوردی .
صوکرہ قالقوب ا کیلدی ، پارچہ یہ باقدی . بو او دولچی مانی ؛
دیہہ باشلا یوردی .
— آہ طاتی آلر ... نہ کوزل یاریم ، نہ کوزل ای دیہہ
سویلندی .

ثریا باشنی صاللا یہرق کولیوردی : — آرتق بو قدری دہ بن
سویلدم دیہہ اولمالی ... دیدی .

بو نجیبی اوزمان براز عصبی بر ایضاحانہ سوق و مجبور ایندی .
بونک ایچون مثال کتیریور ، بر آرخیزی ، حدتلی لسانلہ : « بوطبقی
سنک بایلدیغک . تلالا سوزناک بستہ سنی ہیج دیکلہ مہمش ، موسیقیدہ کی
ذوق واطلاعی عشاقندن یاندم آتشلرہ ای ماہ ... ایلہ ہر نہ
ممکنسہ سکا ایتم فدا ، بی کچیرمہمش بر آدمک آغیر شریقلری
بکنمہ مسی کبی برشی ... دییوردی ، برچوق مثلر کتیروب ایضاح
وافہامہ چالیشہرق نتیجہ ویریوردی : — انسان دیکلہ مینجہ ، قولغی ،
روحی بونغمہ لرہ آلیشمانجہ ...
ثریادہ اوفیکلنہ رک : — لکن بونلری ایشتہ بن دہ دیکلہ یورم ...
دیہہ کسدی .

نجیب برمدت ، متردد ، متبسم طوردی ؛ حق وظفرک پک
قولایلقلہ کندندہ تقرینہ امین اولانلرہ مخصوص بر استخفاف
تبسمیلہ باقیوردی ؛ « روحک طویعیورہ ، دیمک آغیر کلیوردی ؛
فقط صوکرہ بر مقایسہ بولدی ، دیدی کہ : — بوندہ البتہ ذوق
ومزاجکدہ دخل کلیسی وار ... سنک طبقی شوبالیقجلیق مراقک
کبی ... ہرکسک رہ حاً برشیتہ میلی ، قابلیتی اولور ...

اونلر قونوشیورلر ، سعاد اوبرطرفدہ مدہش بر صورتدہ
مضطرب اولیوردی ، ثریانک بو خصوصدہ ادعاسنی پک بیہودہ
پک عاجز بولہرق پک سہولت وتہمتلہ مغلوب اولماسی محتمل اولان
بویلہ بر مساحتہ یہ کیردیگی ایچون صیقیلور ، فکرآ نجیبیلہ برابر
اولقلہ قلباً ثریانی براقمیور ، اونی بویلہ موسیقینک علویاتنہ بی حس
قالوب بالیقجلیق کبی شیلرہ میلی ہپسنک اوکندہ مستحقر کورمک
آغیر کلپوردی .

نجیب بردن پیانو یہ کلوب نوطہ لری قاربشیدیرہرق : — ہاہ
ایشتہ باق ، برہوا بولہ جف کہ بکنہ جکسک ... بر دکل آ ، بش ، اون ...
چونکہ اونی دیکلہ مشتک ، و چونکہ اونک ایچون دہا اوقدر الفت
لازم دکادر . بر زمان قونفور دباہ کیدرکن بیلمم خاطر لار میسک ،
انجہ ، خستہ لقلی بر صاریشین قیز سویلہ نیر طورردی .